קונטרס בך יברך ישראל

Kuntres
B'cha Yivarech Yisroel

With English Translation

Sichos of Shabbos Parshas Yisro the 20th of Shvat
and the evening and day of the 22nd of Shvat 5752

Said in connection with the 4th Yartzeit of Rebbetzin Chaya Mushka OB"M

By the

Lubavitcher Rebbe

Rabbi Menachem M. Schneerson שליט"א

Five Thousand Seven Hundred and Seventy Eight Years since Creation

Index

Synopsis of the Sicha 3
Forward in original Hebrew with English translation 7
Sicha in orginal Yiddish with English translation 9
Footnotes for original Yiddish 41
Footnotes for English translation 44

The original *Yiddish* text is printed with
permission from ***Vaad L'hafotzas Sichos***
www.sichot.org • (347) 787-5754

English translation and summary
of the Sicha by **Mrs. T. Turen**
E-mail: Moshiach@bnosrabbeinu.com

For questions, comments and sponsorships
E-mail: Moshiacharchives@gmail.com

Layout: mmyh770@gmail.com

Please Note:

Square parenthesis [ ] are used to signify the parenthesis were in the original talk. Round parenthesis ( ) and *italic* print are used to signify elucidation. The elucidation enabled retaining the flavor of the original wording and attaining clarity for an English speaking audience. A word in Hebrew or Yiddish is in *italics* the first time it is introduced. When such a word is used, it is generally translated, with the translation set off by dashes and quotation marks. The underlining and **bold** font throughout sometimes is from the original.

Synopsis

Sichos of 20-22 Shvat 5752

Said in connection with the 4th Yartzeit of Rebbetzin Chaya Mushka.

The twenty-second is a day of blessing as it says "In you the Jewish people will bless."[1] 'In you' in the Hebrew is the numerical value of twenty-two, alluding that in the 22nd day are blessings for the Jewish people. The twenty second of the Biblical month Shvat marks the passing of Rebbetzin Chaya Mushka Schneerson; the day itself is a blessed day and it brings blessings to the Jewish people. A passing seems a tragic concealment, but it is only for the sake of elevation. This elevation will be ultimately expressed in the times of Moshiach.

The concept of a passing as an elevation is especially relevant to the 22nd of Shvat because the Rebbetzin was the daughter of the former Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson. A daughter has a special closeness to her father. Just as the Rebbe elevates all people, Rebbetzin Chaya Mushka's passing brought elevation.

In the generation of Redemption, the 22nd of Shvat must be the day to bring the last remaining elevation necessary for Moshiach. Since the passing of Rebbetzin Chaya Mushka on the 22nd of Shvat connects to the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson, it must connect to his divine service which represents the service of the entire generation. But since it is a different day and years later, it must accomplish something even more special than the passing of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson. This is hinted to in the numbers ten, eleven and twenty-two.

The significance of Shvat connects to the commandments as recounted in this week's portion of Yisro. The Jewish people received the commandments twice, first from Hashem and then from Moishe. They needed this because the giving of Torah required the enormous power of Hashem's Essence, which was acquired in commandments given directly from G-d, and the power of the lower realm, which was acquired in commandments transmitted through Moishe.

Within the first set of commandments themselves, we have both elements. The Ten Commandments are expressive of the lower realm but the first commandment of 'I am G-d' is beyond the ten and expressive of Hashem's essence power. Being beyond ten, it is referred to as eleven.

If we had both required elements in the first set of commandments, why did we need to receive it a second time? Since the first commandments were intensely powerful, the world was not able to absorb the energy without being overwhelmed

1) Breishis 48,20

by it. Additionally, since it was a force from above, its power did not permanently penetrate the physical.

Moishe also had to give Torah to infuse the world with an energy it could permanently absorb. We received the potential to draw eleven (quintessence) into ten (normative powers) through the giving of Torah, though what was visible then was ten, the Ten Commandments. The goal was for us to draw eleven into ten in a permanent fashion through working with the physical.

This goal was partially attained on the tenth of Shvat 1950 with the passing of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson. It was the tenth day of the eleventh month, expressing the achievement of ten being able to contain eleven. But eleven was only in the aspect of month, implying that it was not yet integrated within the spiritual and physical reality of the world.

On the eleventh of Shvat 1951 (corresponding to the Jewish year 5711) – the eleventh day of the eleventh month of the eleventh year - with the official beginning of the Rebbe Mh"M's leadership, all aspects became eleven. Essence was completely dominant and expressed in a permanent way in the physical world. But ten was now completely submerged.

With the passing of Rebbetzin Chaya Mushka on the 22nd of Shvat 1988, the twenty second day of the eleventh month, the world reached the level of twenty-two, double eleven, Hashem's Essence past His Essence. Now His Essence is totally remote from a relationship to the ten of normative powers. Being beyond ten and eleven, it enables the two to fuse and merge without any compromise of the unique existence and power of each. At this point ten and eleven are perfectly integrated; we have completed the mission received at the giving of Torah and are standing ready for the Moshiach.

This same symbolism of ten, eleven and twenty-two is expressed in Torah. In Torah as ten, as in the Ten Commandments, we must draw down the G-dliness of eleven. Beyond that, there is an additional power of eleven, as represented in the verse "eleven days from *i.e. beyond* Chorev *Sinai*."[2] This is Torah as twenty-two, absolute Essence, as expressed in the twenty-two letters of the Hebrew alphabet of Torah. When one learns the twenty-two letters comprising all the words of Torah, he is fused with twenty-two, the Essence of Hashem. This is expressed in all aspects of his life as it states, "'in You'- in the Essence, will the Jewish people be blessed." (As stated above, 'In you' has the numerical value of 22.)

Rebbetzin Chaya Mushka's name expresses herself. Chaya signifies life, referring to the general life of the soul as a piece of Hashem whose life force is drawn from Essence.

2) D'varim 1,2

More specifically, the name Chaya expresses the soul's inner vitality, as symbolized by food and parallel to the three inner dimensions of the soul, Nefesh, Ruach and Neshama. Mushka expresses the soul's encompassing powers, as symbolized by incense and parallel to the two encompassing dimensions of the soul, Chaya and Yechida.

When one person has both names, this signifies the fusion of these two dimensions. The core soul penetrates the body and ten inner limited soul aspects.

This fusion is expressed through Torah, which also possesses two distinct levels bonded together. The revealed body of Torah is the food of the soul. The esoteric dimension of Torah is the incense of the soul. But they fuse together because both are nullified to Hashem's Essence power. The esoteric dimensions of Torah, Hashem and soul are expressed within their revealed levels.

Since the core soul is revealed within the ten inner powers, we can impact the world in a similar fashion. We can reveal eleven, essence, in a world of ten, normative powers, to fashion this world as Hashem's home for His Essence.

The 22nd of Shvat, symbolizing the final stage in preparing the world for Moshiach, commemorates the life-cycle of a woman because women are the redemptive force of the world. Women inspired the first redemption from Egypt, all subsequent redemptions and will cause the ultimate redemption through Moshiach. Therefore the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson strengthened women's education to empower them to redeem the Jewish people.

A woman's unique ability to bring Moshiach is understood because Redemption means transforming this world into Hashem's home. A home can be merely functional, but a home's beauty broadens its residents.[3] Jewish law mandates that we make our commandments beautiful. Through such commandments we make this world G-d's lovely home thereby allowing Him to be not merely expressed but actually enhanced by it. Women have a greater sense of beauty and therefore more ability to create a home that expands G-d Himself.

Through our divine service, we elevate the world of ten to become a dwelling place for Hashem on His level of Essence, eleven. Not only is this physical world affected by our service, but G-dliness itself is affected. Initially G-dliness was contracted in order for creation to happen. Presently, a higher level of G-dliness - a new light from the Essence of Hashem- emerges and enters the world as a result of our service.

It is not enough to learn Torah and do commandments and make this world G-d's home. We need to beautify this world through beautifying our learning of Torah and fulfilling His commandments because beauty enhances. This enrichment

3) Talmud Brachos 57,2

of Torah and commandments will enhance the Almighty Himself. Since women have a greater sense of beauty than men, women are the key element in bringing Moshiach; they will beautify this world to create a home that will augment G-d.

Women should focus on the three commandments of kosher food, family purity and lighting the candles of Sabbath and holidays, as well as their greater obligation in education, most especially of young children. They should enrich these commandments with physical and spiritual beauty as well as by infusing every act with their inner beauty of warmth and love.

The beauty of commandments is clearly expressed through the lighting of the Sabbath candles when the spiritual illumination caused by a commandment becomes visible to the physical eye, resulting in a holy light of warmth that illuminates the home. This is the commandment of the candle whose numerical value in Biblical Hebrew is 250. Two hundred and fifty is the same number as the total of all 248 positive commandments when adding the two wings of love and fear which must accompany every commandment.

These concepts are hinted to in the name Chaya Mushka; Chaya is vitality and Mushka is a beautiful scent. To create a beautiful home, we need Chaya, an extra vitality, and Mushka, the enhancement of beauty that a perfumed smell brings. Spiritually speaking, we need the service of Chaya, of inner power, and the service of Mushka, of the encompassing power of soul until essence.

The twenty second of Shvat, double eleven, in addition to our previous understanding of it as the ultimate essence power which can cause the fusion of ten and eleven without diminishing either, also expresses these concepts. The first eleven creates a house for Hashem in this world; the second eleven causes the house to be a beautiful home that broadens the consciousness of the Almighty Himself.

The lesson in all of the above is especially directed to Jewish women and most especially to the female emissaries of the Rebbe Mh"M, who are gathered now for the International Conference of Women Emissaries. All women have the special responsibility to make this world Hashem's beautiful home. This is most specifically accomplished by strengthening, both personally and through influencing others, the three commandments of Jewish women, encouraging the transformation of homes into beautiful sanctuaries for the Creator, promoting the commandment of Jewish education especially of the young children, strengthening women's involvement in Judaism and in Chassidus and, most primarily, inspiring an awareness of the great merit women have as the ones bringing Moshiach. With the power of the 22nd of Shvat and in the merit of the righteous women, we will have the immediate revelation of Moshiach now.

קונטרס בך יברך ישראל

Kuntres
B'cha Yivarech Yisroel

With English Translation

בס"ד.

פתח דבר

הננו מוציאים לאור קונטרס „בך יברך ישראל", משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א שנאמרו בשבת קודש פ' יתרו, כ"ף שבט, וליל ויום ב' פ' משפטים, כ"ב שבט — יום היאָרצייט-הילולא הרביעי של הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע — בביאור ענינו של יום זה (כב שבט), שממנו נמשכים ברכות — בכל הענינים — לכל ישראל, ובמיוחד — לנשי ובנות ישראל תחיינה. והלימוד מזה — בעבודתם של ישראל בדורנו זה, ובפרט של נשי ובנות ישראל — בקשר עם כינוס השלוחות העולמי השני שהתקיים בימים אלו, והעיקר בענין שהזמן גרמא — הפעולות „להביא לימות המשיח", אשר בזכות נשים צדקניות שבאותו דור נגאלו אבותינו ממצרים, וכמו"כ הוא בדורנו זה.

מערכת „אוצר החסידים"

מוצש"ק משפטים, ה'תשנ"ב (הי' תהא שנת נפלאות בכל)
שנת הצדי"ק להולדת לכ"ק אדמו"ר שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

Opening Remarks

We are producing the pamphlet "In you the Jewish people will bless" from the talks of the Lubavitcher Rebbe Shlita that were said Shabbos Parshas Yisro, the 20th of Shevat and the night and day of Monday of Parshas Mishpatim, the 22nd of Shevat – the fourth yartzeit of the Rebbetzin Tzidkanis Chaya Mushka of Blessed Memory. In these talks the Lubavitcher Rebbe explains the meaning of this day which is the source of blessings to all Jewish people, and especially to women. The Rebbe brings this philosophical insight into the practical reality, impacting the service of our generation and especially the service of the women. This was said in conjunction with the Second International Conference of Women Emissaries. The primary and timely matter is that these activities "bring to the days of Moshiach." In the merit of the righteous women our ancestors were redeemed from Egypt, and similarly in our generation the redemption will be through the righteous women.

Editorial Board of "Otzar HaChassidim"

Motzei Shabbos Kodesh Mishpotim, 5752 (הי' תהא שנת נפלאות בכל)
In the 90th year since the birth of the Rebbe Shlita
Brooklyn, N.Y.

משיחות ש״פ יתרו, כ״ף שבט,
וליל ויום ב׳ פ׳ משפטים, כ״ב שבט ה׳תשנ״ב

– בקשר עם יום היאָרצייט־הילולא הרביעי
של הרבנית הצדקנית מרת חי׳ מושקא נ״ע זי״ע –

א. כ״ב בחודש איז פאַרבונדן מיט ברכה, ווי מרומז אין דעם מספר כ״ב – אותיות „בך״, וואָס איז מרמז אויף „בך יברך ישראל״[1], דאָס הייסט אַז דאָס איז אַ טאָג וואָס פון אים, דורך אים און מיט אים ווערן אידן געבענטשט אין אַלע זייערע ענינים.

נאָכמער: דער (טאָג פון) „בך״ אַליין איז אַ געבענטשטער, כמובן פון פשטות הפירוש (הכתוב) אין „בך יברך ישראל״, אַז „בברכתם״ (פון אפרים ומנשה) ווערן געבענטשט אַלע אידן, ועד״ז בנדו״ד, אַז דער טאָג (פון „בך״) אַליין איז מבורך, און דערמיט „יברך ישראל״, אַלע אידן. „בך״ איז אַזאַ ברכה וואָס פון איר קומען אַרויס נאָך ברכות, נאָך אַ ברכה און נאָך אַ ברכה, עד אין קץ ו„עד סוף כל העולם״[2] (כולל – דער סוף פון (עולם מלשון) העלם והסתר[3]).

ב. אַזוי איז אויך פאַרשטאַנדיק בנוגע צו דעם טאָג פון יאָרצייט כ״ב שבט, אַז דאָס איז אַ יום ברכה, פון וועלכע עס ווערן געבענטשט אַלע אידן – „בך יברך ישראל״:

Free translation of the Sichos of

Shabbos Parshas Yisro the 20th of Shvat
and the evening and day of the 22nd of Shvat 5752

– in connection with the 4th Yartzeit
of Rebbetzin Chaya Mushka OB"M –

The twenty-second of the month is connected to blessing as hinted to in the verse "In you *the Hebrew letters of the word "in you" equal twenty two* the Jewish people will bless."[1] This alludes that on the 22nd of Shevat, *the day of passing of Rebbetzin Chaya Mushka Schneerson the wife of the Rebbe Mh"M,* the Jewish people will be blessed. This is a day in which the Jewish people will be blessed in everything.

Furthermore, the 22nd of the month is a blessed day as understood from the simple meaning of the verse "In you the Jewish people will bless." The literal meaning of the verse refers to Menashe and Efraim, the sons of Yosef being blessed by Yaakov to be the source of benediction for the Jewish people. Through the blessing that Menashe and Efraim received, all Jews are blessed. Similarly in our situation *the day of the passing of the Rebbetzin Chaya Mushka,* the day itself is blessed. Through it, "the Jewish people will bless." The day is such a blessing that from it comes infinitely more blessings. Our Sages refer to infinity as "until the end of the world."[2] This includes the end of the world – in the Hebrew olam, whose etymological root is *he'elem* – "concealment." *From this day come blessings until the end of all concealments of exile.*

This can be understood in connection to the anniversary of the passing on the 22nd of Shvat. It is a day of blessing from which all Jews are blessed. "In you the Jewish people will be blessed."

באַ אידן איז אַ יאָרצייט פאַרבונדן מיט עלי׳. ווי אונטערשטראָכן אין דעם מנהג פון אמירת קדיש ביום היאָרצייט, צוליב דער עלי׳ חדשה ועלי׳ שלא בערך וואָס קומט דעמולט צו אין דער נשמה[4].

הגם אַז דער יאָרצייט איז דער טאָג ווען ס'איז געווען די הסתלקות הנשמה מן הגוף, אַ העלם והסתר אויף דעם גילוי פון אַ נפש ישראל, „חלק אלוקה ממעל ממש”[5], אין דעם גוף – וואָס דאָס איז דאָך דער גרעסטער העלם וואָס קען זיין ר”ל – איז אבער די כוונה אין דעם (ווי אין יעדער ירידה) אַז דאָס זאָל ברענגען נאָך אַ גרעסערע עלי׳, און בכל שנה (אין דעם יאָרצייט) קומט צו דערביי נאָך אַ העכערע עלי׳ (שלא בערך צו די עליות שלפני זה), אַן עלי׳ סיי פאַר דער נשמה, און סיי פאַר די וואָס געפינען זיך נשמות בגופים למטה (וועלכע האָבן געהאַט אַ קשר מיט דער נשמה)[6], אַז באַ זיי קומט צו נאָכמער אריכות ימים ושנים טובות, אָנגעפילט מיט תורה ומצוות און מעשים טובים.

ועוד ועיקר – די עלי׳ וואָס קומט אין דער גאולה האמיתית והשלימה, סיי די עלי׳ פון דער נשמה – דורך „הקיצו ורננו שוכני עפר”[7], כידוע[8] אַז תכלית השלימות (אויך פון דער נשמה) איז דוקא נשמות בגופים בתחיית המתים, און סיי אין די אידן וואָס האָבן געהאַט אַ שייכות מיט דער נשמה – כמ”ש[9] „בלע המות לנצח ומחה ה׳ אלקים דמעה מעל כל פנים”, ומובן אַז בשעת דער „ומחה . . דמעה” קומט דורך דעם אויבערשטן אַליין („ומחה ה׳ אלקים דמעה”), איז דאָס ניט בלויז מבטל די דמעה וואָס איז געווען פריער (כפשטות ענין המחי׳), נאָר דורך דעם קומט צו אַ הוספה אין דער עלי׳, כמובן אויך פון דעם פירוש[10], אַז „דמעה” איז בגימטריא קי”ט, וואָס

This day signifies the ascent of the soul. This is emphasized by the custom of saying the special Kadish prayer for the soul of the departed, marking the higher level the soul has ascended to on the anniversary of passing.

A soul is “an actual portion of Hashem above.”[3] When a person passes away, there is a concealment of the revelation of the G-dly soul in the body. This is the greatest concealment that could be. But the intention in this concealment, as in every descent, is to arrive at an even greater elevation. Annually on the anniversary of passing, an infinitely greater ascent beyond This ascent will impact those people by gifting them with an even better life filled with Torah, commandments and good deeds.

The most significant ascent is the ascent of Moshiach, which will impact the soul through “arise and sing those dwellers of the dust,”[4] with the resurrection of the dead. It is known that the ultimate completion for the soul is specifically for souls to be within bodies at the time of the resurrection of the dead. When souls will experience the resurrection of the dead, it is also most significant for the Jews who had a relationship with the soul. It is written, “Death will be swallowed up forever, and Hashem will wipe away tears from upon all faces;”[5] the resurrection of the dead will also impact the living. It is obvious that when the Almighty wipes away the tears this not only stops the tears but also greatly strengthens the ascent occurring through the resurrection of the dead.

This relates to the explanation that “tear” in Biblical Hebrew is the numerical value of 119 which implies that one of the 120 configurations of the name of Hashem as

מיינט אַז עס פעלט איינער פון די ק״כ צירופי שם אלקים״[11], און דורך „ומחה ה׳ אלקים דמעה״ ווערט די שלימות פון ק״כ (די גימטריא פון „דמעה״ עם הכולל) – „והיו ימיו מאה ועשרים שנה״[12], ווי ס׳איז געווען בײַ משה רבינו – „בן מאה ועשרים שנה אנכי היום״[13], „היום מלאו ימי ושנותי״[14], מילוי ושלימות פון ימים ושנים הן בגשמיות והן ברוחניות, און דער המשך בזה ביז – אין חיים נצחיים[15] בגאולה האמיתית והשלימה.

ג. דער ענין [די עלי׳ וואָס קומט דורך הסתלקות] איז ספּעציעל אונטערשטראָכן אין דעם יאָרצייט פון בתו של כ״ק מו״ח אדמו״ר נשיא דורנו בכ״ב שבט, וואָס נוסף צו איר אייגענע זכות, האָט זי אויך דעם זכות פון איר פאָטער [ובפרט אַז אַ בת האָט אַ שייכות מיוחדת מיטן אב[16]], און זי איז נתחנך געוואָרן דורך אים וכו׳:

דער נשיא הדור – נשיא מלשון התנשאות – הויבט אויף דעם גאַנצן דור, וואָרום „הנשיא הוא הכל״[17]. איז דערפון מובן בנוגע צו בתו, אַז אַלע אירע ענינים – כולל ובמיוחד איר הסתלקות – טוען אויף אַן עלי׳ אין אַלעמען.

ובפרט אַז איר יאָרצייט (בכ״ב שבט) קומט אויס אין דעם זעלבן חודש (שבט) ווי דער יאָרצייט פון איר פאָטער כ״ק מו״ח אדמו״ר (בעשירי בשבט), וואָס די עלי׳ והתנשאות פון נשיא דורנו שטייט בגלוי יותר אין דעם טאָג פון זיין יום ההילולא, כידוע[18] אַז דעמולט איז עולה „כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו״ און דאָס ווערט מתגלה למטה ביז אַז דאס איז „פועל ישועות בקרב הארץ״[19].

ביז די שלימות העלי׳ והתנשאות –

Elokim is lacking. Through G-d wiping away the tears, there is a completion in the 120 configurations of the name Elokim. The number 120 actually reflects the completion of life, as we see both in creation and by Moishe that human life spans 120 years. ‘Tear’ ascending to equal the number 120 implies a complete life, physically and spiritually, continuing directly into the eternal life of the times of Moshiach.

The concept of the elevation which comes through the passing of a tzadik is strongly emphasized on the day of the passing of the daughter of the Rebbe, my father-in-law, leader of our generation. In addition to her own merit, she also has the merit of her father. A daughter has a special connection to a father. *According to the Talmud, a daughter has a deeper connection to her father and a son to his mother.* As the Rebbetzin was educated by her father, the bond here is even deeper.

The leader of the generation is called nasi, which is from the term hisnasus – “elevation.” He lifts up the entire generation because “the nasi is all.”[6] He elevates the people because he contains the people. The same is understood in connection to his daughter. All matters pertaining to her, including her passing, cause elevation for everyone.

This is particularly so because her passing on the 22nd of Shvat is in the same month as the passing of her father. The elevation of the Rebbe is most apparent on the day of his passing when “all of his deeds, his learning and his service with which he occupied himself during his entire life”[7] are elevated. This is revealed in this world and “causes

אין די נשמות למעלה און אין אַלע אידן למטה – בגאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל.

ובפרט אַז אונזער דור איז דער לעצטער דור פון גלות און דער ערשטער דור פון גאולה – ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר דער בעל ההילולא האָט מכריז ומודיע געווען כמ"פ, אַז מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט און איצטער דאַרף מען נאָר מקבל זיין משיח צדקנו בפועל ממש – במילא איז פאַרשטאַנדיק, אַז אויב בינתיים איז געווען אַן ענין של הסתלקות, ווי דאָס איז געווען בכ"ב שבט בארבע שנים לפני זה (שנת ה'תשמ"ח), איז דאָס אך ורק בכדי צו ברענגען די איינציקע עלי' וואָס איז נאָך געבליבן – די עלי' פון דער גאולה האמיתית והשלימה.

דערמיט איז מובן די ברכה אין דעם טאָג פון כ"ב שבט – „בך יברך ישראל" – די ברכות וואָס ווערן נמשך צו ישראל, צו יעדער איד און צו אַלע אידן. ובמיוחד – צו נשי ובנות ישראל, ובפרט דורך דעם וואָס זיי פירן זיך אויף לויט אירע אָנווייזונגען און לויט אירביישפּיל. ברכות אין אַלע ענינים – סיי בגשמיות און סיי ברוחניות, ובגשמיות וברוחניות גם יחד, און אַזוינע ברכות, וואָס פון יעדע ברכה קומט אַרויס נאָך אַ ברכה און נאָך אַ ברכה עד אין קץ.

*

ד. וויבאַלד אַז דער יאָרצייט פון כ"ב שבט איז פאַרבונדן מיט כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (אבי הנפטרת), ובפרט (כנ"ל) אַז דאָס איז אין דעם זעלבן חודש (שבט) ווי דער יום ההילולא שלו (ווען „כל מעשיו ותורתו ועבודתו" שטייט בגלוי) – איז פאַרשטאַנדיק אַז דער טאָג האָט אַ קשר מיט כללות עבודתו פון נשיא דורנו און (במילא) פון כל הדור כולו (וואָרום „הנשיא הוא הכל" און „בתר רישא גופא אזיל"[20]).

salvation in the midst of the earth,"[8] until the completion of the elevation in the souls above and in all Jews below with Moshiach.

Our generation as it is the last generation of exile and the first generation of Redemption, as the Rebbe my father-in-law declared many times. He told us that we completed everything and now we need only accept Moshiach. Consequentially it is understood that if in the interim there was a passing, as there was on the 22nd of Shvat, it is in order to bring the sole remaining elevation, the elevation of Moshiach.

It is understood the blessing of the 22nd of Shvat, "in you *numerical value of 22* the Jewish people will bless." From this day blessings are drawn down to each and every Jew. This blessing is especially drawn down to Jewish women and girls, specifically through behaving according to the Rebbetzin's instructions and example. These are blessings in all areas, both physically and spiritually, and from each blessing comes another blessing infinitely.

The passing on the 22nd of Shvat is connected to the Rebbe *(Yosef Yitzchak Schneerson)*, my father-in-law and leader of our generation, being the father of the deceased. It occurred in the same month as his passing, when all of his learning and G-dly actions are revealed. From these two facts it is understood that this day has a connection to the entire service of the leader of our generation. As a result, it has a connection to the service of the entire generation. The Rebbe's work affects everyone because "the leader is all"[9] and "after the head goes the body." [10]

צוזאַמען דערמיט איז מובן, היות אַז די הסתלקות פון כ״ב שבט איז געווען כו״כ שנים נאָך דער הסתלקות פון איר פאָטער, כ״ק מו״ח אדמו״ר, און דאָס קומט אויס אין אַן אַנדער, שפעטערדיקן, טאָג אין חודש ווי דער יום ההילולא פון יו״ד שבט – האָט עס אין זיך אַן ענין מיוחד, בהמשך ובהוספה ליום ההילולא שלו.

ויש לומר אַז דאָס איז אויך מרומז אין דעם מספר החודש (שבט) – חודש האחד עשר, און אין דעם מספר היום בחודש – כ״ב (שבט), וואָס קומט בהמשך ובהוספה צו עשירי בחודש, דער יום ההילולא פון נשיא דורנו, כדלקמן.

און דערפון דאַרף מען אַרויסנעמען אַ לימוד אין דער עבודה פון אונזער דור במיוחד – זייענדיק דער דור פון נשיא דורנו (וואָס „הנשיא הוא הכל״), ובמיוחד – אַ לימוד בנוגע צו דער עבודה פון נשי ובנות ישראל, זייענדיק פאַרבונדן מיט דעם יאָרצייט פון בתו של נשיא דורנו,

ובפרט אַז בימים אלו – בסמיכות צו כ״ב שבט – קומט פאָר דער כינוס השלוחות העולמי (און סיומו איז אין דעם טאָג פון כ״ב שבט). וכדלקמן.

ה. וועט מען דאָס פאַרשטיין לויט דעם וואָס עס האָט זיך פריער גערעדט[21] אין פרשת השבוע (יתרו), פרשת מתן תורה, וועגן די צוויי אופנים אין די עשרת הדברות – די „דברות

Together with this it is understood that since the passing of the Rebbetzin was several years after the passing of her father, the Rebbe *(Yosef Yitzchak Schneerson)*, and it took place on a different day in the month, her passing has uniqueness in addition to his passing.

It is reasonable to assume that this is also hinted to in the number of the month. Shvat, the month of their passing, is the 11th month (from the first month of Nissan). Rebbetzin Chaya Mushka passed away on the 22nd day which comes as an addition to the 10th of the month, the passing of the Rebbe her father.

Therefore our generation needs to take a lesson from this, being the generation of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson, the leader of our generation, who is all.

Since we are the generation of the (Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson), the events of his life cycle have a special significance for us. The Rebbe as the 'comprehensive soul' contains all the souls of his generation. Since we are linked to the Rebbe with the most inner soul bond, his issues impact us in the strongest way. The Rebbe Mh"M here is referring to the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson as the Rebbe of our generation. The Rebbe Mh"M's general approach is that the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson is still our leader and the Rebbe Mh"M is merely his 'hands and feet' in this world. On several occasions the Rebbe Mh"M described the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson's status as 'His soul is in me.'

Women and girls especially need to derive the lesson since this day is connected to the passing of the daughter of the Rebbe. This is relevant now as, in conjunction with the 22nd of the Shvat, there is the International Conference of Chabad Women Emissaries.

This can be understood based on concepts learned in Yisro, the Torah portion of this week. It discusses the giving of Torah; we were given the Ten Commandments twice.

הראשונות" וואָס ווערן געזאָגט דורך דעם אויבערשטן („וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר"[22]) און די „דברות האחרונות" שנאמרו ע"י משה רבינו (אין משנה תורה[23]):

„וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר" באַ מתן תורה האָט מען געגעבן דעם כח אידן צו מאַכן אַ דירה לו יתברך בתחתונים[24] – אַז אין תחתונים זאָל זיין דער גילוי פון עצמותו ית' בעצמותו ומהותו.

אויף דעם פאָדערן זיך צוויי ענינים: (א) דער גילוי פון עצמותו ית', און (ב) די המשכה אין תחתונים [ובפרטיות יותר: (א) אַ דירה לו יתברך (אָבער כביכול ניט הוא יתברך עצמו), און (ב) דער גילוי פון עצמות אליין, „וידבר אלקים גו'"]. און דעריבער האָבן די עשרת הדברות געהאַטביידע מעלות: די „דברות הראשונות" שנאמרו ע"י הקב"ה גיבן דעם כח צו אויפטאָן די המשכה פון עצמותו ית', און די „דברות האחרונות" שנאמרו ע"י משה גיבן דעם כח דאָס צו ממשיך זיין אין תחתונים מצד ענינם הם (ניט דורך ביטול מציאותם מצד דעם תוקף הגילוי מלמעלה).

ועד"ז אין די „דברות הראשונות" עצמן זיינען געווען ע"ד די ביידע ענינים: (א) דער גילוי פון אחד עשר („מיוחד שבעשרה . . שהוא אחד שהוא ראש לכל הדברות, אנכי[25] ה' אלקיך"[26]),

The first set of commandments was said by Hashem in this Torah portion; the later commandments were said by Moishe in the book of D'varim.

When Hashem gave Torah, this empowered the people to be able to make a dwelling place for G-d in this world. This power makes possible the revelation of the absolute Essence in this lowest realm.

For this to happen there are two requirements: (1) the revelation of the Essence and (2) the revelation occurring in the lowest realm. [In more detail, the two levels can be articulated as: (1) a dwelling for G-d, but not G-d Himself and (2) the revelation of the Essence of Hashem Himself, as expressed in the words "And Hashem spoke all of these things saying."[11]]

The Ten Commandments possessed both advantages. *The revelation of Essence from the first commandments became internalized by the second commandments.* The first commandments which were said by Hashem Himself empowered the Jews to draw down the Essence. The later commandments which were said by Moishe empowered the Jews to draw this force into the lower realm of the physical world itself. The goal is not to nullify the world because of the enormity of the divine revelation. Rather the world should exist as a physical reality and simultaneously be a vehicle for Essence.

Similarly within the first commandments there were two aspects:

1) The revelation of eleven

Eleven signifies the most special of the ten. It is the one which is the head of all the commandments, the ultimate commandment of "I am G-d Your G-d."[12] *Eleven symbolizes the one higher than ten. The one is the first commandment of "I am G-d" which is spiritually beyond the other commandments. Within the Ten Commandments, the first commandment, which is the*

בחי' „אנת הוא חד ולא בחושבן"[27], בחינת פנימיות הכתר ביז עצמותו ומהותו ית' שלמעלה מעשר ספירות, און (ב) דער גילוי איז נמשך געוואָרן אין די עשרת הדברות (כולל ווי אנכי איז איינער פון די עשרה), ווי תורה איז פאַרבונדן מיט סדר השתלשלות וועלכער שטעלט זיך אויס אין מספר עשרה (עשר ספירות, עשרה מאמרות[28]). ביז אַז דאָס האָט אויך גע'פועל'ט אין סדר השתלשלות עצמו, ביז אין עולם הזה התחתון (כדברי חז"ל[29] אַז דער קול פון „אנכי הוי'" איז געקומען פון אַלע ד' רוחות העולם און שמים וארץ, ו„צפור לא צווח עוף לא פרח שור לא געה כו'"[30]).

באַ מתן תורה איז אָבער דער גילוי פון „וידבר אלקים גו'" געווען מצד למעלה („ואני המתחיל שנאמר[31] וירד הוי' על הר סיני"[32], „וידבר אלקים גו'"), און דעריבער איז דער גילוי בתחתונים געווען נאָר לפי שעה [און „במשוך היובל" (ווען ס'איז נסתלק געוואָרן די שכינה פון הר סיני) איז

most special of the ten, is a higher spiritual power than the other nine. Since this first commandment is higher than the group and the group is referred to as 'ten,' this higher commandment is number eleven to express its exalted essence nature. This commandment of "I am G-d" is the aspect of "You are one and not in the counting."[13] This is the spiritual level which is the inner dimension of Crown and even beyond that until the very Essence which is higher than the Ten Attributes.[14]

Just as this commandment is higher than the ten, it expresses an energy of creation which is higher than that of the Ten Attributes. This higher energy is contained within the more constrained powers of the Ten Commandments.

2) The revelation being drawn down into the Ten Commandments

From this perspective, the first commandment of "I am G-d" is considered one of the Ten Commandments. This expresses how Torah, as symbolized by the Ten Commandments, is connected with the order of progression (of the spiritual worlds of Tikun[15]) which is expressed in the number ten as we see in the ten divine attributes and ten divine utterances through which the world was created. This energy of the giving of Torah as ten also impacted progression of spiritual worlds itself until this most physical world. This impact in the very physicality of the world is expressed by our Sages that the voice of "I am G-d" came from all four directions and heaven and earth to the degree that "a bird did not chirp, a bird did not fly, an ox did not bellow etc."[16]

If within the first commandment there already was the impact on the physical world, why was the second set of commandments necessary? The Rebbe Mh"M now explains the two problems which necessitated the second set of commandments.

By the giving of Torah, the revelation of "And G-d Spoke" was from above. "And I am the Initiator as it says 'and Hashem descended on Mount Sinai.'"[17] *This fact is the underlying cause of the two problems that the Rebbe Mh"M will now enumerate.*

Therefore, the revelation within the lower realm was only temporary. "With the blow of the shofar,"[18] signifying the ascent of the Divine Presence from Mount Sinai, "they

„המה יעלו בהר"[33], ווייל דער הר סיני איז געבליבן ווי פריער], ובאופן אַז דאָס האָט גע׳פועל׳ט ביטול מציאות התחתון („פרחה נשמתן"[34], ועד"ז צפור לא צווח כו׳) – ווייל דער תחתון (בחי׳ עשר) מצד ענינו הוא – האָט ניט געקענט אויפנעמען (בשלימות) דעם גילוי פון „וידבר אלקים גו׳" (בחי׳ אחד עשר);

מ׳האָט דעמולט באַקומען דעם כח צו ממשיך זיין אחד עשר אויך אין דעם עשר, אָבער בגלוי (למטה) איז געבליבן (בעיקר) דער גילוי פון בחי׳ עשר (פון סדר השתלשלות) – די עשרת הדברות, משא"כ דער גילוי פון אחד עשר („וידבר אלקים גו׳") איז דערנאָך נתעלם געוואָרן (און מ׳האָט געהערט דברי תורה מפי משה רבינו), בכדי אַז אויך די תחתונים מצד ענינם הם – זאָלן דאָס קענען אויפנעמען.

די שלימות הכוונה איז, אַז אידן דורך זייער עבודה בכח עצמם (ניט דורך דעם גילוי מלמעלה פון „וידבר אלקים גו׳") – געפינענדיק זיך בהתלבשות אין תחתונים („אזלת לקרתא הלך בנימוסי׳"[35]) – זאָלן ממשיך זיין דעם גילוי פון אחד עשר אין עשר, דורך איבערמאכן די תחתונים (עשר) אַז זיי זאָלן זיין א כלי מוכשר צו מקבל זיין דעם גילוי פון „אחד עשר", על ידי זה וואָס זיי לערנען תורה מיט זייער כח הדיבור הגשמי באופן פון „תען לשוני אמרתך"[36] („לאמר" דעם דבר ה׳ ממש[37]) און טוען זייער עבודה אין וועלט באופן אַז די תחתונים אַליין ווערן אַ כלי ודירה

can ascend the mountain."[19] People could climb Mount Sinai because after the giving of Torah its spirituality was no greater than before the giving of Torah. This demonstrates that the G-dliness did not integrate into the physical.

Also the revelation caused a total nullification of the lower realm. All the people present experienced their souls leaving their bodies. Similarly, "a bird did not chirp."[20] The G-dliness negated the physical reality because the physical world, the aspect of ten, was incapable of completely absorbing the revelation of "And G-d spoke," the aspect of eleven.

By the first commandments, we received the power to draw down eleven into ten. But in a revealed manner, the primary revelation was the aspect of ten. This is the power of the progression (of worlds of Tikun) which is expressed in the **Ten** Commandments.

The revelation of eleven, as expressed in "And G-d spoke," was concealed. This is why we heard the words of Torah from Moishe and not Hashem. This occurred so that the lower physical realm should be able to absorb the G-dliness of Torah. Ultimately Jews in this lower realm whose service is through their own energies should reveal eleven in ten.

This should not come as a revelation from above from "And G-d spoke."[21] It is significant that it should come from below, as it says "when you go to a city, follow their customs."[22] This will draw the revelation of eleven in ten, through transforming the lower realm of ten into a fit receptacle to receive the revelation of eleven.

This occurs through Jews learning Torah with their power of speech in a manner of "My tongue should answer your words."[23] Literally, they are saying the words of G-d. In this way the lower world itself becomes a vessel for Hashem.

לו יתברך. וואָס דעמולט ווערט נמשך דער גילוי פון אחד עשר אין עשר באופן של קביעות ונצחיות – ווי עס וועט זיין בשלימות הגילוי בגאולה האמיתית והשלימה – וואָרום דאָס קומט (ניט מצד א כח למעלה, נאר) דורך די תחתונים מצד ענינם וגדרם הם.

ו. עפ"ז וועט מען פאַרשטיין דעם אויפטו פון דורנו זה – דער דור פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו:

מ'האָט גערעדט מערערע מאָל דעם געוואַלדיקן חידוש ועילוי פון דעם דור – דער לעצטער דור פון גלות און דער ערשטער דור פון גאולה (כנ"ל ס"ב) – אַז ער שטעלט מיט זיך פאָר דעם גמר וסיום פון „מעשינו ועבודתינו"[38] פון אידן במשך כל הדורות שלפני זה, צו פאַרענדיקן די לעצטע בירורים אין גלות, ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר[39] – „צופוצן די קנעפלעך"; אונזער עבודה באַשטייט אין ברענגען די גאולה בפועל פאַר דעם דור און פאַר אַלע דורות שלפני זה!

דאָס הייסט, אַז אין דעם דור איז מען מסיים מעשינו ועבודתינו פון אידן במשך כל הדורות צו ממשיך זיין (דורך עבודת התחתון) דעם גילוי פון בחי' אחד עשר אין עשר, אַז די תחתונים (בחי' עשר) מצד גדרם הם זאָלן זיין גרייט און מוכשר צו מקבל זיין דעם גילוי פון עצמותו יתברך (אחד עשר).

ויש לומר אַז דאָס איז מרומז אין דעם יום ההילולא פון כ"ק מו"ח אדמו"ר (ווען „כל מעשיו ותורתו ועבודתו" שטייט בגלוי ובשלימות) – יום העשירי בחודש האחד עשר: דער גילוי אור (יום[40]) פון עשירי איז פאַרבונדן און קומט צוזאַמען מיט דעם (חודש מלשון)

Then the revelation of eleven becomes drawn into ten in a manner of permanence with the lower realm remaining **within its own parameters**. This will be with the complete revelation during the era of Moshiach.

According to this we can understand the innovation of our generation, the generation of the Rebbe, my father-in-law, leader of our generation. We have spoken many times about the distinction and greatness of the generation as it is the last generation of the Exile and the first of the Redemption. This generation causes the completion of all of the deeds of all people. This is our job. We must complete the last refinement in Exile, 'to polish the buttons' as the Rebbe, my father-in-law, said. Our job is to bring Redemption for this generation and for all previous generations! This means that in this generation, the activities of all people of all times are concluded. This is drawing down, through the service of the lower world, the **revelation of eleven in ten**. This means that the lower realm, ten, remaining in its natural state, is prepared and ready to accept the revelation of the Essence of G-d. It is reasonable to assume that this is hinted to in the passing of the Rebbe, my father-in-law. The day of his passing, when all of his deeds are revealed and complete, is the **tenth day of the eleventh month**.

Day represents revelation of light as we see at Creation when G-d called light 'day.' Ten represents the completion of G-dliness of this lower world. This means that this level of G-dliness is in a revealed state in our world. At this point the light of ten is together with the spirituality of eleven, but in a way that eleven is in the state of **month**. Chodesh – 'month' – is linked to the word chiddush – 'innovation' – representing a

חידוש[41] פון אחד עשר (שלמעלה מסדר השתלשלות). דער (חודש מלשון) חידוש פון אחד עשר ווערט נמשך אין דעם גילוי אור (יום) פון עשירי.

ז. אין דעם דור פון נשיא דורנו גופא זיינען פאַראַן עטלעכע שלבים ותקופות, ובכללות – דריי שלבים: (א) יום עשירי לחודש אחד עשר (יו״ד שבט ת״ש יו״ד) – דער סיום התקופה פון עבודת כ״ק מו״ח אדמו״ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין. (ב) דער יום למחרתו – יום אחד עשר לחודש אחד עשר (דער ערשטער גאַנצער טאָג לאחרי ההסתלקות), ובמיוחד בשנת עשתי עשר (תשי״א)[42] – ווען עס האָט זיך אָנגעהויבן דער המשך וחידוש פון אַ נייער תקופה ו„נתלו המאורות״[43] פון דעם דור השביעי פון אַלטן רבי׳ן (אָדער דור התשיעי פון בעש״ט). (ג) די תקופה נאָך דער הסתלקות פון בתו של כ״ק מו״ח אדמו״ר ביום כ״ב לחודש אחד עשר (כ״ב שבט תשמ״ח).

G-dliness not natural to our world. This is the power of Essence of G-d which is higher than the normative G-dliness of creation. Essence of G-d is represented by the number eleven. The innovation of eleven is now being drawn into the light of ten.

Several eras are found in the reign of the leader of our generation which, in general, subdivides into three stages:

1) *- The day of the passing of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson*

- The tenth day of the eleventh month – the tenth of the Jewish month of Shvat of the Jewish year, counting since Creation, 5710 (*1950)*

- The completion of the era of service of the Rebbe, Rabbi Yosef Yitzchak Schneerson, my father-in-law, in his physical life in this world

2a) *- The first complete day of the Rebbe Mh"M's leadership*

- The eleventh day of the eleventh month – the eleventh of Shvat 5710

- The first complete day after the passing of Rabbi Yosef Yitzchak Schneerson

2b) *-The first official day of the Rebbe Mh"M's leadership*

- The following year, the eleventh of Shvat 57**11** (*1951)*

- Following the Rebbe Mh"M's acceptance of the leadership on the tenth of Shvat 5711, there began the innovation of a new era. *The 'luminaries were hung' of the seventh generation from the first Rebbe of Chabad. 'The luminaries were hung' refers to Creation when the planets were arranged in the galaxy. The Rebbe Mh"M alludes that in this new generation, the seventh generation, there began a new era of "luminaries in the galaxy" as a continuation of the service of all previous generations of the Chabad Chassidic movement.*

3) *- The passing of Rebbetzin Chaya Mushka*

- The twenty-second day of the eleventh month, Shvat 5748 (*1988)*

- The era occurring after the passing of the daughter of the Rebbe, my father-in-law

ויש לומר, אַז די דריי תקופות באַדייטן בכללות דריי דרגות אין דעם סיום העבודה פון לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, המשכת בחי' אחד עשר אין בחי' עשר (וואָרום בכדי אַז דאָס זאָל זיין בגדרי התחתונים דאַרף די עבודה זיין דרגא אחר דרגא מלמטה למעלה):

(א) די עבודה – ביז דעם סיום ושלימות העבודה – אין עולם, בדרגת „עשר", בכדי צוגרייטן דעם עולם צו אויפנעמען דעם גילוי פון „אחד עשר" (אלקות שלמעלה מעולם), און ער זאָל ניט נתבטל ווערן ממציאותו (ווי ס'איז געווען בּאַ מתן תורה). אָבער אין דעם איז בעיקר בהדגשה ובגלוי דער ענין פון „עשר", נאָר אין „עשר" גופא – ווי ער ווערט אַ כלי צו „אחד עשר". ובאופן אַז ס'איז נאָך אַלץ ניכר אַן אונטערשייד צווישן „עשר" און „אחד עשר", מהאי טעמא גופא וואָס דאָס דאַרף זיין בגדרי התחתונים און די תחתונים שטייען נאָך אין אַ דרגא פון „עשר" (און ניט „אחד עשר").

(ב) דער גילוי פון „אחד עשר" עצמו, ביז אַז „עשר" ווערט נתעלה אין „אחד עשר". ד.ה. אַז „אחד עשר" פועל'ט אויך אין „עשר", אָבער בעיקר הערט זיך דער גילוי פון „אחד עשר" (און „עשר" איז נכלל און ווערט אַ טייל פון „אחד עשר").

(ג) שלימות החיבור והיחוד פון „עשר" (מצד ענינו הוא) און „אחד עשר" (מצד ענינו הוא), אַז תחתונים מצד ענינם הם ווערן אַ דירה לו יתברך, לעצמותו ית'[44]. צוזאַמען דערמיט וואָס דאָס איז אַ דירה לו יתברך (אָבער נאָך אַלץ אַ באַזונדער זאַך כביכול פון דעם דייר עצמו, בלייבנדיק בדרגת עשר באַזונדער פון אחד עשר) – ווערט די דירה בתחתונים איין זאַך מיט דעם דייר, ובלשון הידוע[45]: דער יש הנברא איז (איין זאַך מיט דעם) יש האמיתי[46].

It is reasonable to assume that these three eras signify the three stages in the completion of the service of making a dwelling for G-d in this lower realm. This is expressed in drawing the aspect of eleven into ten. [There were three stages because in order for this revelation to exist within the parameters of the physical it is necessary for the service to be in stages.]

1) The service, until the completion of the service, in the **world**, the level of ten, in order to prepare the world to accept the revelation of eleven, the G-dliness higher than the world. The goal is for the world to absorb this G-dliness that is higher than the world but not lose its existence the way it lost its existence at the giving of Torah. At this point, the primary and revealed emphasis is on ten. Through this service, ten becomes a vessel for eleven.

2) The revelation is of eleven, until ten becomes elevated within eleven. Eleven impacts ten with the G-dliness of eleven being dominant.

3) The fusion of ten as it is and eleven as it is. This means that the physical realm, as a physical realm, becomes a dwelling place for the essence of G-d. Previously it was a dwelling place for G-d, but separate from the Creator Himself, the level of ten separate from eleven. But through our divine service, the dwelling place in the lower realm becomes one entity fused with the Dweller Himself. "The existence of the created being is one with the ultimate and only existence of G-d's true being."[24]

ויש לומר אַז די צוויי לעצטע ענינים זיינען כנגד צוויי דרגות אין „אחד עשר" גופא: אחד עשר וואָס איז נאָר בערך ושייך צו עשר (און דעריבער האָט „אחד עשר" די פעולה אויף דרגת עשר צי אין אַן אופן פון ביטול (ווי ס'איז געווען באַ מ"ת), אָדער אין אַן אופן אַז עשר מצ"ע בלייבט סו"ס אַ באַזונדער מציאות פון אחד עשר); און אחד עשר וואָס איז מרמז אויף עצמותו ית' – „אנת הוא חד ולא בחושבן" – וואָס ער איז שלא בערך לגמרי צו עשר און צו אחד עשר, און דעריבער האָט ער בכח זיי ביידן צו מחבר און מאחד זיין בשלימות.

ח. ועפ"ז יש לומר דעם חילוק צווישן די דריי תקופות הנ"ל:

יום העשירי בחודש האחד עשר גייט אויף דעם סיום וגמר העבודה פון מברר זיין די לעצטע „שיריים" פון גלות, „צופוצן די קנעפלעך". ובסגנון האמור: דער גמר ושלימות העבודה במשך הדורות צו ממשיך זיין „אחד עשר" אין „עשר", אָבער באופן אַז עס זיינען נאָך אַלץ דאָ צוויי באַזונדערע ענינים (מצד גדרי התחתונים): עשירי מצד הימים

It is reasonable to assume that the last two categories are parallel to the two levels within eleven. There is an eleven that is still comparable to and relative to ten. Therefore eleven impacts ten in a manner that ten remains ultimately a separate existence from eleven. There is a second higher level of eleven, eleven which symbolizes Essence of Hashem. This is referred to in the expression "You are One and not in the counting."[25] This is a level totally incomparable to ten and eleven and therefore has the power to fuse them together completely.

People need compromise for a marriage to work. But here there is perfect fusion without compromise. That is impossible – and that is the point. This is the need for twenty-two as opposed to eleven. Eleven is still limited because it has a connection to the limits of ten and cannot create a fusion without compromise. But twenty-two, eleven beyond eleven, represents the Essence beyond relationship to ten, to limitation. Therefore it can cause the impossible fusion of this world with Essence without either lessening its identity.

This is why the eleventh of Shvat was still not enough to create total fusion without compromise and why at that point ten had to lose its identity to be united with the level of eleven.

Each of these three eras has a different spiritual energy for its different job. The service of the first era is symbolized by the tenth day of Shvat, the passing and culmination of the leadership of the sixth Chabad Rebbe, Rabbi Yosef Yitzchak Schneerson. The tenth day of the eleventh month expresses the culmination of the service of refining the last residue of exile; all that remains is to 'polish the buttons.'

This is a saying of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson, implying that we are as ready for Moshiach as soldiers who have completed their preparation to greet the general and the only thing remaining is to polish their buttons.

The first era accomplished the completion of the service of man to draw eleven into ten. But it was still two separate existences because of the parameters of this physical realm. It was ten from the perspective of day and eleven from the perspective of month.

און אחד עשר מצד החדשים – ווייל די דרגא פון אחד עשר („וידבר אלקים גו"" שלמעלה מעולם) האָט נאָך ניט אינגאַנצן דורכגענומען עולם (עשר), במילא האָט מען טאַקע דעם חידוש (חודש) פון אחד עשר, אָבער די עבודה גלוי' (מצד הימים, ענין האור והגילוי) באַשטייט נאָך אין דער דרגא פון עשר [כמבואר במ"א[47] אַז דער תוכן העבודה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר בחיים חיותו בעלמא דין איז באַשטאַנען פון דעם גילוי פון עשירי].

דער יום למחרתו – יום אחד עשר לחודש אחד עשר – באַדייט אַז נוסף און נאָך דער עבודה פון יום עשירי בחודש אחד עשר, דערגרייכט מען און מען ווערט נתעלה (לויט דעם כלל פון „מעלין בקודש"[48]) אויך צו דעם גילוי (יום) פון אחד עשר, ובאופן כזה אַז דאָס הויבט אויף אויך דעם גילוי פון יום העשירי צו דער דרגא פון „אחד עשר יום"[49]. מ'האָט דעמולט אחד עשר, הן מצד דעם חודש (חודש אחד עשר)[50] און הן מצד דעם יום וגילוי (יום אחד עשר),

The level of eleven had not yet totally penetrated the world, which is symbolized by ten. Consequentially, we had G-dliness of eleven as an innovation – chiddush, similar to the word chodesh – 'month'. But the revealed service as expressed in the concept of day, which is exposed like daylight, remained in the level of ten. This accords with that which is explained elsewhere that the service of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson in his life in this world consisted of the revelation of ten.

10 = G-dliness of world; 11 = G-dliness beyond world;

Day = revealed, normative cycle just as days are from a fixed solar cycle;

Month = innovation to the norm just as months are from a fluctuating lunar cycle

The service of the second era is expressed by the eleventh day of Shvat, the first complete day of the Rebbe Mh"M's leadership.

The following day, the eleventh day of the eleventh month, expresses that, after the service of the tenth day of the eleventh month, we have become elevated through the principle 'we ascend in holiness.'[26] Now we have reached the revelation, the day, of eleven. This raises the revelation of the tenth day to the level of the eleventh day.

We now have eleven revealed, from the perspective of month and day*. This is the

---

* Footnote 50 in the original Talk:

The following will explain the relationship of the eleventh month to "On the eleventh day of the first month the leader of the sons of Asher." There are opinions that the relationship of the leaders of the tribes to the months of the year is according to their order in the dedication of the Tabernacle. Each day of the dedication during the first twelve days of Nissan spiritually links to the parallel month of the year. For example, the first day of Nissan links to Nissan, the second day of Nissan links to Iyar and the eleventh day of Nissan links to Shvat. It is reasonable to assume that the eleventh day of the first month, Nissan, the eleventh day of Nissan the Rebbe Mh"M's birthday is connected to the beginning of the revelation – "the birth"- of the aspect of eleven. Eleven symbolizes Hashem's Essence beyond creation. This relates to Nissan being the birth of the Jewish Nation. Additionally the eleventh day of the eleventh month the eleventh of Shvat the first complete day of the Rebbe Mh"M's leadership is connected to the completion of the revelation of eleven in a manner of leadership in a revealed way.

Continued on next page

אחד עשר סיי ווי דאָס ווערט נמשך צום מקבל (לבנה, חודש), און סיי ווי דאָס איז מצד המשפיע (חמה, יום)[51]. אָבער דאָס איז אַלץ אַ דרגא פון אחד עשר וואָס איז שייך ובערך צו עשר.

אין דעם גופא קומט מען דערנאָך צו נאָך אַ העכערע דרגא – אַז מ'האַלט שוין נאָך דעם סיום העבודה פון אַלע בירורים, און מ'האָט שוין אויך „צוגעפוצט די קנעפּלעך" וכו', און מ'דאַרף נאָר שטיין גרייט צו מקבל זיין משיח צדקנו – די שלימות פון אחד עשר (אינגאַנצן שלא בערך צו עשר), וואָס טוט אויף דעם חיבור ואיחוד פון עשר (מצד ענינו הוא) און אחד עשר (מצד ענינו הוא) – כמרומז אין כ"ב שבט:

כ"ב איז אחד עשר בכפליים (אחד עשר יום פון דעם יום האחד עשר בחודש האחד עשר). דאָס הייסט אַז אין ימי החודש עצמם – האָט מען צוויי מאָל אחד עשר (נוסף אויף דעם וואָס דאָס איז בחודש אחד עשר). ויש לומר אַז דאָס

level of eleven both as it is drawn down to the recipient – the moon representative of the month and as it is from the source of influence, the sun representative of the day. This refers to a level of eleven that still has a relationship to ten.

The sun symbolizes mentor and the moon recipient as the sun creates the light of the moon.

The service of the third era is marked by the passing of Rebbetzin Chaya Mushka. From this we progress to an even higher level in which we are already holding *after* the completion of the service of all refinements. We have already 'polished the buttons' and we need only stand ready to receive Moshiach. *The Rebbe Mh"M is not saying we need to bring Moshiach because that would contradict the theme of this talk. After the 22nd of Shvat Moshiach is here and needs only be received.*

This is the completion of eleven, totally beyond ten, which causes the fusion of ten as it is with eleven as it is. This is hinted to in the twenty-second of Shvat. Twenty-two is double eleven. It is eleven days from the eleventh day of the eleventh month. Within days we have two times eleven and within months we are in the eleventh month. It is reasonable to assume this indicates the absolute completion of eleven. This is the fusion of ten with eleven. In both the lower level of recipient and in the higher level of mentor, we have aspects of eleven.

In this footnote the Rebbe Mh"M clarifies that

- *The eleventh of Nissan (the Rebbe Mh"M's birthday) spiritually links to the month of Shvat (the Rebbe Mh"M's month of inauguration to leadership).*
- *The eleventh of Nissan is the birth of the power of Essence.*
- *The eleventh of Shvat (the first day of the Rebbe Mh"M's leadership) is the complete revelation of the power of eleven in manner of revealed leadership.*

This shows us that the Rebbe Mh"M's being is Essence, not merely his accomplishments, as we see that the entire era is marked by the first day of his leadership. It is not his accomplishments; rather it is him. This could be contrasted to the era of the Rebbe Yosef Yitzchak Schneerson, which is marked by his passing, to signify that all of the accomplishment of his leadership culminated in the spiritual advantages we attribute to that era.

באַדייט תכלית השלימות פון אחד עשר (התאחדות עשר מיט אחד עשר), אַז אויך בדרגת הגילויים ובדרגת המשפיע (יום) האָט מען סיי אחד עשר ווי דאָס הויבט אויף דעם עשר (תחתונים), און סיי אחד עשר מצד עצמו, מצד עצם המשפיע – אחד עשר בטהרתו ממש, מצד עצמותו יתברך, און – חיבור שניהם יחד.

ד.ה. אַז לאחרי ווי מ'האָט די שלימות פון עשר און אחד עשר (בחודש האחד עשר), די שלימות העבודה פון אידן למטה צו ממשיך זיין בחי' אחד עשר אין די עשרת הדברות (שניתנו מלמעלה באַ מתן תורה), קומט צו אַ צווייטן מאָל „אחד עשר יום מחורב" – דער גילוי פון „בך" כנגד די כ"ב אותיות התורה[52].

ויש לומר אַז דאָס באַדייט די דרגא עליונה שבתורה ווי זי איז פאַרבונדן מיט אחד עשר, און אחד עשר בכפליים (וואָס איז נאָך העכער פאַר אחד עשר אַליין), שלמעלה פון תורה ווי זי שטעלט זיך אויס אין עשרה (עשרת הדברות) – תורה ווי זי איז איין זאַך מיט עצמותו יתברך, „אורייתא וקוב"ה כולא חד"[53], כמרומז אין דעם מספר כ"ב אותיות „בך" – וואָס גייט אויף דעם אויבערשטן („בך בהקב"ה"[54]), עצמותו ית', בך בעצמותך[55],

There is the eleven as the one higher than the ten which elevates the ten. More so, there is the fusion of the two, as Essence and the physical world are fused into one.

Initially there was the completion of ten and eleven in the eleventh month which signified the completion of the service of drawing down the aspect of eleven into the Ten Commandments. Then we achieved the second eleven, as alluded to in the verse, "eleven days from Chorev."[27] *Chorev is the location of the giving of Torah and thus signifies the source energy of Torah, i.e., eleven. The verse is implying an eleven "from," i.e. beyond, the eleven of Chorev.* This is the revelation of "in You"[28] spelled with the Hebrew letters Chof Beis – twenty–two – and representative of Hashem's Essence.

There are twenty-two letters in the Hebrew alphabet and thus twenty-two letters in Torah. This fact of there being twenty-two letters in the Hebrew alphabet is now revealed as significant. This revelation of "in You" parallels the twenty-two letters of Torah.

It is reasonable to assume *generally the Rebbe Mh"M's introduction to an original thought* that this indicates the supernal level of Torah as it is connected with eleven and double eleven, which is even higher than eleven, beyond Torah as it is established from the ten of the Ten Commandments. This is the level of Torah as it is one with the Essence of the Almighty, the level of "Torah and Hashem are absolutely one."[29] This is hinted to in the number twenty-two in the letters of the word "in You" which refers to G-d[30] in His absolute Essence, as is explained in Ohr HaTorah that "in You" refers to the very Essence of G-d.

According to Chassidus "You" expresses G-d's Essence higher than name. A name defines and limits. You implies higher than description and limitation.

וואָס דורך די כ״ב אותיות התורה ווערט אַ איד פאַראייניקט מיט „בך״, עצמות א״ס ב״ה[56]. און דאָס ווערט נמשך אין אַלע זיינע ענינים ופרטים (וועלכע שטעלן זיך אויס בבחי׳ עשר, עשר כחות הנפש וכו׳) באופן פון „בך יברך ישראל״, אַז ישראל (יעדער איד און אַלע אידן) ווערט געבענטשט מיט אַלע ברכות – פון „בך״, בעצמותך.

ט. ויש לומר אַז דאָס איז אויך מרומז אין שם הנפטרת – „חי׳ מושקא״:

„חי׳״ (מלשון חיים) איז מרמז און גייט אויף כללות חיי הנשמה (חלק אלוקה ממעל ממש), וואָס ווערט נמשך פון מקור החיים בעצמותו ית׳.

אין חיות (הנשמה) גופא זיינען פאַראַן בכללות צוויי דרגות[57]: (א) חיות פרטי (פנימי) – אור וחיות הנשמה וואָס איז זיך מתלבש באופן פנימי ופרטי אין דעם גוף (און אין די כחות פנימיים), און (ב) חיות כללי (מקיף הנשמה) – וואָס איז למעלה מהתלבשות (באופן פנימי) אין דעם גוף (ובכללות – דריקט זיך עס אויס אין די כחות מקיפים, רצון ותענוג).

ויש לומר אַז די צוויי ענינים זיינען מרומז אין די צוויי נעמען „חי׳ מושקא״: „חי׳״ גייט (בעיקר) אויף די חיות פנימי, וועלכע באַלעבט דעם גוף בדרך התלבשות פנימית. און „מושקא״ – וואָס

The Rebbe Mh”M concludes this section of the allocution.

Through the twenty-two letters of Torah, a Jew becomes united with ‘in You,’ numerical value 22, the absolute Essence of Infinity. This is drawn down in all the details of a person’s life which are based on ten, such as his ten soul powers. This is in a manner of “In you the Jewish people will bless.”[31] Each Jew will become blessed with all blessings from ‘in You’ – in Your Essence.

It is reasonable to assume that the name of the deceased – Chaya Mushka –indicates this. Chaya means ‘life.’ This alludes to the general vitality of the soul as a piece of G-d literally, whose life-force is drawn down from the ultimate source of all life, the Essence of G-d.

In the life of the soul itself two broad levels are found:

1) The individual inner vitality – the energy of the soul which is enclosed in a detailed fashion within the body and in the inner power of soul.

2) A global vitality which encompasses the soul. This is a power higher than being contained within the body. In general this power expresses itself in the encompassing forces of will and pleasure.

The Rebbe Mh”M explains the name Chaya Mushka on three levels.

1) These two dimensions are hinted to in the two names, Chaya and Mushka. Chaya refers to the inner vitality which enlivens the body. Mushka is a type of spice, which the blessing ‘who created all types of spices’ is said upon smelling it. Some Sages say it is one of the eleven spices of the incense offering. Mushka refers to the

איז אַ מין ריח בשמים[58] (ומברכין עליו בורא מיני בשמים[59]), ולכמה דיעות[60] איז דאָס איינער פון די י״א סממני הקטורת (מור) – גייט אויף מקיף הנשמה, כידוע אַז ריח איז אַן ענין של מקיף (ניט ווי אַ מאַכל וואָס מ׳איז טועם און עס גייט אַריין בפנימיות און ווערט דם ובשר כבשרו[61]), און ריח איז משיב את הנפש[62] [וואָס דערפאַר מאַכט מען „בורא מיני בשמים" במוצאי שבת, „כדי להשיב את הנפש שהיא דואבת ליציאת השבת בשביל הנשמה יתירה שהלכה כו׳"[63]], וואָרום ריח (וואָס דערגרייכט אין מקיף הנשמה) האָט בכח צו ממשיך זיין אַ חיות חדש אין דעם גוף[64]. ביז נאָכמער – הנשמה נהנית מן הריח[65].

ובכללות – אין די חמשה[66] שמות שנקראו לה (להנשמה), נפש רוח נשמה חי׳ יחידה[67] – גייט „חי׳" אויף נר״נ (פנימיות), און „מושקא" (ריח) גייט אויף חי׳ יחידה (מקיפים). ובפרטיות יש לומר – אַז „חי׳" גייט אויף חי׳ שבנשמה (מקיף הקרוב אל הפנימי), און „מושקא" – יחידה[68] (מקיף דמקיף, נשמה לנשמה). ביז – אויף עצם הנשמה (שלמעלה מה(חמשה) שמות שנקראו לה[69]), וואָס פון דאָרטן בעצם איז ריח ממשיך אַ חיות חדש (און הנאה ותענוג) אין נפש האדם[70].

און בשעת די צוויי ווערטער („חי׳ מושקא") קומען צוזאַמען אַלס איין

---

encompassing soul powers, as expressed in the scent. When one eats food, it enters the body and becomes part of the person's flesh and blood. A scent does not. So too, the spiritual powers of Mushka encompass the body.

Aromatic spice restores the soul. Therefore we smell spices at the havdala ceremony on Saturday night "to restore the soul which is lamenting due to the departure of Sabbath because of the extra soul which left."[32] Scent, alluding to the encompassing aspect of soul, has the ability to draw new vitality into the body. The soul has pleasure from the fragrance.

2) Of the five names that the soul is called –Nefesh, Ruach, Neshama, Chaya and Yechida–Chaya refers to the Nefesh, Ruach and Neshama, the inner levels, and Mushka, the scent, refers to the Chaya and Yechida, the encompassing levels.

3a) On a higher plane, it is reasonable to assume Chaya refers to the level of Chaya of the soul, an encompassing power but one which is close to the inner powers. Mushka refers to the level of Yechida, the encompassing of encompassing powers, referred to as the soul of the soul.

3b) Mushka can refer to even higher levels until the core of the soul, completely beyond the five names called to it.

"There are five names called to it"[33] shows that there is an entity above all of the names.

From there, in the Essence, scent draws down a new pleasure and enjoyment to the soul of the person.

When the two words Chaya and Mushka are together as the name of one person,

נאָמען פון איין מענטשן, באַדייט עס דעם חיבור ואיחוד פון ביידע ענינים צוזאַמען – אַז דער גילוי פון מקיף ועצם הנשמה (אחד עשר, כנגד די י״א סממני הקטורת) ווערט נמשך ונתלבש (ניט נאָר באופן מקיף, ווי דאָס איז דורך ריח אַליין, נאָר אויך) באופן פנימי אין דעם גוף און אין די עשר כחות פנימיים.

ויש לומר, אַז דאָס קומט פון בחי׳ יחידה שבנשמה ווי זי איז איין זאַך מיט דעם יחיד שלמעלה – „יחידה לייחדך״[71], און נאָכמער – פון עצם הנשמה („לה״) ווי זי איז איין זאַך מיט עצמותו יתברך, „ישראל וקוב״ה כולא חד״[72] – וואָס ער איז העכער סיי פאַר מקיפים און סיי פאַר פנימיים, דעריבער האָט ער בכח זיי צו מחבר ומאחד זיין, אַלע חמשה שמות יחד בגלוי.

און דאָס ווערט אויפגעטאָן בגלוי דורך תורה (כידוע[73] אַז דורך אורייתא ווערט נתגלה ווי „ישראל וקוב״ה כולא חד״), וואָס אויך אין תורה זיינען פאַראַן די צוויי דרגות און חיבור שניהם [ע״ד די צוויי דרגות אין תורה פון עשרת הדברות און אחד עשר (אנכי, „מיוחד שבעשרה״), און די כ״ב אותיות התורה וואָס איז זיי ביידן מחבר]: נגלה דתורה – חיות (פנימי), און פנימיות התורה

this implies the fusion of the two qualities. Eleven refers to Essence and ten refers to normative powers. The revelation of the quintessence of the soul, eleven parallel to the eleven spices of the incense offering, are contained, not only in an encompassing fashion as it is through scent, but also in an inner fashion, in the body and in the ten inner powers.

Eleven represents the transcendent Essence. How can it penetrate the ten limited powers of soul?

It is reasonable to assume that this ability comes from the Essence of the soul as it is one with the Essence of the Creator. We say in our prayers, "our Essence is to Your Essence."[34] Even more, this power comes from the quintessence of the soul, referred to as "it" see above 3b, as it is one with the very Essence of G-d. It says in the Zohar, "The Jewish people and Hashem are totally one."[35] Since this power is higher than both encompassing and inner levels, it has the ability to fuse all five names together with the Essence of G-d in a revealed way.

Chaya = ten, Mushka = eleven and the two fuse through the power of Essence = twenty-two. We see the Rebbetzin's name expresses the same concept as the day of her passing, the 22nd of Shvat. The spiritually significant date of her passing is uniquely significant to her as an expression of the powers of her quintessence.

This happens in a revealed way through Torah; it is revealed through Torah how the Jewish people and G-d are truly one. Also in Torah are found the two levels of ten and eleven and the fusion of the two. This is similar to the Ten Commandments and the eleven of the 'I am G-d,'[36] the most special of the ten, and the twenty-two letters of Torah which fuses the two together. In Torah we have all three aspects, the limited, the encompassing and the ability to fuse the two together.

The revealed Law is food, representing the more limited inner aspect; the esoteric

– ריח[74] (מקיף), „סוד טעמי' ומסתר צפונותי'"[75], וואָס גליא דאורייתא פארבינדט גליא דנשמה מיט גליא דקוב"ה און סתים דאורייתא פארבינדט סתים דנשמה מיט סתים דקוב"ה[76]; און דורך חיבור שניהם יחד („חי' מושקא") – בכח העצם (שלמעלה מסתים וגליא) – ווערן זיי איין זאַך בגלוי, אַז אויך סתים דתורה וסתים דנשמה וסתים דקוב"ה – ביז עצמותו ומהותו ית' – קומט בגלוי ממש, אין גליא דקוב"ה, גליא דתורה און גליא דנשמה,

[ובלשון הכתוב בריש פ' משפטים – „ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם", אַז אויך „תשים" מלשון סימה (ואוצר)[77] שבתורה – פנימיות התורה (וועלכע איז מצ"ע סתום וגנוז) שטייט באופן גלוי („ואלה"), ביז באופן פון „לפניהם", לפנימיותם[78], „כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"[79]].

י. עפ"ז וועט מען פאַרשטיין דעם כח וואָס מ'האָט צו אויפטאָן דעם חידוש וואָס איז צוגעקומען נאָך כ"ב שבט – אַז אויך די וועלט (עשר) זאָל זיין מוכן ומוכשר צו מקבל זיין דעם גילוי פון אחד עשר (שלמעלה מעולם), אַ דירה לו יתברך בתחתונים בתכלית השלימות, בגאולה האמיתית והשלימה:

דורך דעם וואָס דער עצם הנשמה פון א אידן (וואָס איז „כולא חד" מיט עצמותו ית') שטייט בגלוי אין זיינע עשר כחות הנפש פנימיים (כמרומז אין

dimension of Torah is scent and represents the encompassing power, "the secret of her reasons and the concealment of her hiding places."[37] The revealed aspect of Torah connects the revealed aspect of the soul with the revealed aspect of G-d. The concealed esoteric aspect of Torah connects the concealed aspect of the soul with the hidden esoteric aspect of the Creator.

The Essence of Torah is higher than both the concealed and revealed forces. It fuses the two together, until they become exposed as one. The secret dimensions of Torah, of the soul and of G-d, until the very Essence of G-d, become **literally revealed** in the outer aspect of G-d, Torah and the soul.

This is in keeping with the expression in the verse "And these are the laws that you shall place before them."[38] "You shall place" – in the Biblical Hebrew tasim – could be transposed to be read as sima – "a treasure." This means that also 'the treasure' in Torah, the inner dimension of Torah, which is hidden, should be revealed to the degree of "and these." "These" represents something revealed to the degree that it is identifiable. "Before them" alludes "to their inner dimension."[39] The esoteric Law should be as revealed as a set table ready for people to eat.

According to this we can understand the power we now have to achieve a new accomplishment after the spiritual activities of the 22nd of Shvat. Our world, symbolized by ten, is fit to receive the revelation of eleven, higher than world. This will be expressed as a dwelling for G-d in the lower realm which will take place with the absolute degree of completion with the Redemption.

Now the quintessence of the soul of a Jew, which is totally one with G-d's Essence, is revealed with its ten inner soul powers. [This fusion is alluded to in the name of

שם הנפטרת, נוסף צו דעם רמז אין דעם מספר היום – כ"ב לחודש אחד עשר, כנ"ל ס"ח), גיט עס אים אויך דעם כח צו אויפטאן אין וועלט, ביז אין גאנץ סדר השתלשלות (וועלכער שטעלט זיך אויס אין עשר), די המשכה וגילוי פון אחד עשר, „אנת הוא חד ולא בחושבן", אזוי אַז די גאַנצע וועלט – תחתונים מצד ענינם הם – זאָל ווערן אַ דירה לו יתברך, לו לעצמותו[44].

יא. ע"פ הנ"ל וועט מען פאַרשטיין פאַרוואָס דער חידוש (פון כ"ב שבט) דריקט זיך אויס דוקא בנוגע (די הסתלקות פון) בתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו:

כשם ווי באַ גאולת מצרים, זאָגן חז"ל[80] אַז „בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים", אַזוי איז דאָס אויך בנוגע צו דער גאולה העתידה לבוא (אויף וועלכער עס שטייט[81] „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"), אַז דאָס וועט זיין בשכר ובזכות נשים צדקניות שבאותו הדור, כמארז"ל[82] „אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור". ובפרט ע"פ המבואר אין כתבי האר"י ז"ל[83] אַז דער דור האחרון אין גלות איז אַ גלגול פון דור יוצאי מצרים.

וואָס דאָס איז פון די טעמים[84] אויף דער השתדלות מיוחדת פון כ"ק מו"ח

the deceased and in the date of her passing, the twenty-second day in the eleventh month.] This empowers a Jew to impact the world and the entire progression of the four spiritual worlds – which also is established on a basis of ten.

The Jews will draw down the revelation of eleven "You are One and not in the counting"[40] so that the innately coarse world will become a dwelling for G-d in His Essence.

Based on the concepts elucidated above, we understand why the new spiritual reality of the 22nd of Shvat was expressed through the passing of the daughter of the Rebbe, my father-in-law, leader of our generation.

Our Sages say that "in the merit of the righteous women of that generation, the Jewish people were redeemed from Egypt,"[41] so too for the future redemption.

This accords to that which is said in Micha, "like in the days of your leaving from the land of Egypt I will show him wonders."[42]

The prophet Micha establishes a parallelism between the redemption from Egypt and the future redemption. All issues of the redemption from Egypt are parallel to what will occur in the future redemption.

Just as in Egypt the women brought the redemption, the future redemption also will be in the reward and merit of the righteous women of the generation. As our Sages say, "the generations are only redeemed as a reward for the righteous women of the generation."[43] This is especially true according to the explanation in the writings of Rabbi Yitzchak Luria, one of the most significant Kabbalists, that the last generation of Exile is a reincarnation of the generation that left Egypt.[44]

This is one of the reasons for the special effort the Rebbe my father-in-law made in

אדמו"ר נשיא דורנו אין דעם חינוך והדרכה פון נשי ובנות ישראל, אין אַלע ענינים פון אידישקייט, תורה ומצוותי', כולל – אין לימוד החסידות והפצת המעינות חוצה – וואָרום זייענדיק דער דור האחרון פון גלות און דער דור הראשון פון גאולה, איז דעמולט נאָכמער נוגע די עבודה פון נשי ובנות ישראל, וואָס בזכותן קומט די גאולה.

אויב דאָס איז אזוי בנוגע צו אַלע נשי ובנות ישראל, עאכו"כ בנוגע צו בתו פון נשיא דורנו עצמו, וועלכע איז נתחנך געוואָרן דורך נשיא דורנו וכו'. און אויך לאחרי הסתלקותה ווערט נמשך איר השפעה, ובפרט אַז כו"כ מבנות ישראל נקראות על שמה, און דורך זייער הנהגה באַווייזן זיי אַ לעבעדיקן ביישפיל, אַלס לעבעדיקע נשמות אין לעבעדיקע גופים[85], אַז זיי זיינען נתחנך געוואָרן אין איר רוח און לויט אירע אָנווייזונגען, און לויט איר ביישפיל (אַלס בתו פון נשיא דורנו).

עפ"ז יש לומר דעם טעם פאַרוואָס נאָך כ"ב שבט (יום הסתלקות פון בתו) האט זיך אויפגעטאָן דער שלב האחרון אין צוגרייטן די וועלט (אַלס אַ דירה לו יתברך בתחתונים) צו דער גאולה, וואָרום שלימות ענין זה קומט ע"י ובשכר נשי ובנות ישראל.

יב. די מעלה פון נשי ובנות ישראל אין דער עבודה פון מאַכן אַ דירה לו יתברך בתחתונים (די התאחדות פון עשר און אחד עשר) וועט מען פאַרשטיין בהקדים אַ תוספת ביאור אין דעם וואָס עס האָט זיך פריער גערעדט וועגן דער עבודה פון מאַכן אַ דירה בתחתונים:

וויבאַלד אַז חז"ל[24] נוצן דעם לשון „דירה בתחתונים", איז פאַרשטאַנדיק אַז מ'קען פאַרשטיין דער תוכן דערפון

the guidance of Jewish women in all matters of Judaism, Torah and commandments, including learning Chassidus and spreading the wellsprings of Chassidus outward. Since we are in the last generation of Exile and the first generation of Redemption, their work is even more relevant; it brings the Redemption.

This concept is even more relevant concerning the daughter of the Rebbe himself, especially as he personally educated her. *The passing and culmination of the Rebbetzin brought the power of Redemption to the world.*

Now, after her passing, her influence continues, particularly through the many Jewish girls called by her name. Through their behavior, they show a living example, as living souls in living bodies, that they are being educated in her spirit and according to her example as the daughter of the Rebbe.

This clarifies why after the 22nd of Shvat, the day of the passing of the daughter of the Rebbe, we arrived at the final stage in preparing the world for the Redemption. Women bring Redemption.

To appreciate the significant role of women and girls, we need to deepen our understanding of making "a dwelling place in the lower realm,"[45] creating the fusion of ten and eleven.

To understand a dwelling place in the lower realm, we study human dwelling, which evolve from the supernal dwelling.

דורך פאַרגלייכן דאָס צו דירת האדם למטה [וועלכע ווערט נשתלשל פון ענין הדירה למעלה].

מ'זעט בפשטות אַז אע"פ וואָס אַ דירה קען באשטיין בלויז פון אַ מקום מסויים וואָס איז מוכשר לדירת האדם, איז אָבער שלימות הדירה – בשעת דאָס איז אַ דירה נאה מיט כלים נאים, ביז אַז „שלשה מרחיבין דעתו של אדם, אלו הן, דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים"[86].

דאָס הייסט, אַז אין אַ דירה בפשטות זיינען פאַראַן צוויי ענינים: (א) אַ דירה איז אינגאַנצן בטל צו דער בעל הדירה וואָס לעבט אין איר. אַלע פרטים פון דער דירה (כדבעי) זיינען אים משמש, און אין דעם באַשטייט זייער גאַנצע מציאות. (ב) די דירה נאה איז מרחיב דעתו של אדם.

אזוי איז אויך מובן בנוגע צו „דירה בתחתונים": שלימות הדירה איז דוקא בשעת דאָס איז אַ „דירה נאה" מיט „כלים נאים", נוסף אויף דעם וואָס דער איד אַליין פירט זיך דאָרט באופן „נאה" (ווי עס פאַסט פאַר כנסת ישראל – „אשה נאה"). דאָס הייסט: אין צוגאָב דערצו וואָס מ'מאַכט אויף פון תחתונים אַ דירה פאַרן אויבערשטן באופן המוכרח ע"פ שורת הדין, מאַכט מען עס אויך אַ „דירה נאה" – כפס"ד הלכה[87]: „בכל דבר שהוא לשם הא-ל הטוב שיהי' מן הנאה והטוב, אם בנה בית תפלה יהי' נאה מבית ישיבתו וכו'". „זה א-לי ואנוהו"[88], „התנאה לפניו במצוות, עשה לפניו סוכה נאה ולולב נאה וכו'"[89]. ועד"ז איז מובן בנוגע צו כללות העבודה פון מאַכן אַ דירה בתחתונים, אַז דאָס דאַרף זיין באופן פון „(דירה) נאה". און דאָס איז

Even though a home can consist simply of something suitable for human residence, the completion of the home is when it is a beautiful home with beautiful furnishings. It is said, "Three things expand the consciousness of man and these are a beautiful home, a beautiful mate and beautiful vessels."[46]

In the home there are two dimensions:

1) A home is nullified to the owner of the home; all details of the home serve him. Serving their owner is the fulfillment of their existence.

2) The beautiful home expands and enhances the consciousness of the inhabitants.

Similarly, in connection to G-d's home in the lower realm, the completion of the home is specifically when it is a stunning home with attractive furnishings. In addition to a person personally conducting himself in a beautiful manner as is appropriate for the Jewish people, 'the lovely wife' of the Almighty, we need to construct for the Creator a gorgeous home. Beyond making a dwelling place for G-d from the lower physical realm as mandated by law, we need to beautify it.

This accords to the legal ruling that "in all things that are for the sake of Hashem, it should be from the lovely and the good. If he builds a synagogue, it should be more beautiful than his home."[47] It says in Torah, "This is my G-d and I will glorify Him." Our Sages comment on this, "Glorify before Him with commandments. Make for Him a beautiful sukka, a beautiful lulav, etc."[49]

נוגע ניט נאָר צו שלימות התחתון, נאָר אויך צו דעם בעל הדירה – דירה נאה מרחיבה דעתו של אדם העליון כביכול.

יג. והביאור בזה:

די שלימות החיבור והיחוד פון עשר און אחד עשר וואָס ווערט אויפגעטאָן דורך „מעשינו ועבודתינו" (ווי דאָס איז בהדגשה אין יום עשירי בחודש אחד עשר, ובשלימות הגילוי – אין כ״ב שבט) טוט אויף אַ חידוש וואָס איז ניט געווען לפני זה, [און דערפאַר איז די גאולה האמיתית והשלימה – ווען עס וועט זיין שלימות הענין פון דירה לו יתברך בתחתונים („גילוי אור א״ס ב״ה בעוה״ז הגשמי"[38]), אַז עשר ווערט איין זאַך מיט אחד עשר – „תלוי במעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"[38]]:

מצד דעם גילוי פון „אחד עשר" מצ״ע – איז דער וועג ווי דער תחתון קען דאָס אויפנעמען איז דורך ביטול מציאותו („פרחה נשמתן"): מצד דעם גילוי פון „עשר" מצ״ע ווערט דער תחתון טאַקע נתאחד מיט אלקות, אָבער נאָר מיט דער דרגא וואָס איז בערך הבריאה, ניט מיט אלקות שלמעלה מהבריאה (אחד עשר).

דורך עבודת האדם למטה בזיכוך ובירור התחתון, מאַכט מען אויף, אַז אויך תחתונים (עשר) מצד ענינם הם זאָלן זיין אַ דירה לו יתברך, ניט נאָר צו די דרגות אין אלקות וועלכע זיינען בערך צו עולם, נאָר אויך צו אלקות וואָס איז שלא בערך, ביז צו עצמות ומהות אַליין, און נוסף אויף „דירה לו יתברך", אויך – איין זאַך כביכול מיט הוא יתברך

Similarly it is understood in connection to the general service of making a dwelling place in the lower realm that it be in a manner of a 'beautiful home.' This is relevant not only to the completion of the lower physical realm but also to the Master of the home. A beautiful home expands the consciousness of the Supernal Man, so to speak.

A home could be utilitarian. But beauty broadens the inhabitants. Through beautiful commandments, we make this world the Creator's gorgeous home thereby allowing Him to be not merely expressed but actually enhanced by it.

The completion of the fusion of ten and eleven which was accomplished through all of our service, as is emphasized in the tenth day of the eleventh month and most completely in twenty-second day of the month, caused a new spiritual ability to exist. The ultimate Redemption, when this world will be G-d's home and ten will be completely united with eleven, is based on our service.

Previously, from the aspect of eleven, G-dliness could only be absorbed through nullification of existence. This is similar to the giving of Torah when the people's souls left them. From the aspect of ten, this world can be fused with G-dliness, but only with the G-dliness that has a relationship to creation, not with the 'eleven' beyond world G-dliness.

But through the service of man in refining the world, even the physical plane of existence symbolized by the spirituality of 'ten' has become a dwelling place for the One above. This physical realm can now express both the G-dliness which has a relationship to world and also the G-dliness which is totally beyond world, until the very essence of

(דער יש הנברא עצמו איז יש האמיתי).

און דער חידוש איז ניט נאָר אין דער בריאה – אַז דורך עבודת התחתונים קען די בריאה אויפנעמען אלקות וואָס איז שלא בערך צו עולם – נאָר אויך אין אלקות כביכול. כמבואר אין חסידות[90], אַז דורך עבודת האדם בתומ"צ בתחתונים ווערן אויפגעטאָן צוויי ענינים: (א) דער אור אלקי וואָס איז שלא בערך צו עולם און האָט מצ"ע ניט געקענט נתקבל ווערן אין עולם (וואָס דערפאר איז געווען דער צמצום), ווערט נמשך אין עולמות באופן אַז זיי ווערן נתבטל במציאותם און זיי נעמען אויף דעם אור. נאכמער: (ב) עס ווערט נמשך ונתגלה אַן אור חדש פון עצמותו ומהותו ית' שלמעלה פון דעם אור[91] שהי' ממלא מקום החלל. ויש לומר נאָכמער – אַז דורך דער עבודה פון מאַכן אַ דירה בתחתונים, ווערט נתמלא דער תענוג ותשוקה אין עצמותו ית' כביכול – וואָס „נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים" (און „שוקיו עמודי שש", „זה העולם שנשתוקק הקב"ה לבראותו"[92]), וואָס דער „נתאוה"

the Creator Himself. Not only is it "a dwelling place **for** G-d,"[50] but also it is one **with** G-d. The existence of the created being is one with the ultimate and only existence of G-d's true Being.

The change is not only in the creation that through the service of the lower realm the creation can absorb higher-than-creation G-dliness. Also in the G-dliness of ten/creation there is a fundamental innovation.

As explained in Chassidus, the service of man in Torah and commandments impacts G-dliness in two ways.

1) Initially the G-dly light was higher than all potential worlds and could not be absorbed by the worlds. Therefore there was the primordial contraction to constrict this light and form a 'void' where creation could take place. Now, through the service of the people, this previously higher-than-contraction light is drawn into the worlds in a manner that the worlds retain their existence and can accept this light.

2) Even more significantly, through the service of man a new light from the Essence of G-d, higher than the light that filled the primordial void, is drawn down and revealed. *This 'void' refers to the initial G-dly reality from which creation takes place, post primordial contraction. First there was Essence. Then contractions came into being to enable creation to materialize. This contraction created the primordial void in which creation takes place.*

It is reasonable to assume that the service of making a dwelling for G-d in this world has an even stronger impact. Through our service, the pleasure and desire of G-d in His Essence is complete.[51]

This is so because it says "G-d desired for Himself a dwelling in the lower realm,"[52] and "desired" is specifically rooted within the power of essence itself. *The following is a*

איז דוקא אין עצמותו יתברך[93].

ויש לומר, אַז פון די צוויי ענינים קומען אַרויס צוויי נקודות וואָס דאַרפן זיין בא דעם אדם העובד אין דעם אופן העבודה פון מאַכן די דירה בתחתונים:

מצד דעם ערשטן ענין (דער חידוש לגבי הבריאה) – באַשטייט דער עיקר עבודה צו איבערמאַכן די דברים גשמיים בתחתונים („בענין הסתר אורו ית'[94]) זיי זאָלן זיין כלים מוכשרים אויף גילוי אלקות (דורך מאַכן תפילין מקלף גשמי, ציצית מצמר גשמי וכו') ובכללות – אַ „דירה לו יתברך" אַ מקום מוכשר פאַר גילוי אלקות און השראת השכינה, ביז – פאַר עצמותו ית'.

[וע"ד דער ערשטער ענין הנ"ל אין אַ דירה בפשטות, אַז די דירה איז אינגאַנצן בטל צו דעם בעל הדירה וואָס לעבט אין דער דירה].

מצד דעם צווייטן ענין (דער חידוש למעלה) – קומט צו אַז די עבודה דאַרף זיין צו שאַפן אַ „דירה נאה" און „כלים נאים", וועלכע זיינען מרחיב דעתו של אדם, כנ"ל.

[וע"ד דעם צווייטן ענין אין אַ דירה: נוסף צו דעם וואָס כל עניני הדירה זיינען בטל צום בעל הדירה, איז די דירה נאה וכלים נאים מרחיבין דעתו של אדם].

textual allegorical support for this concept, based on the Hebrew wording. In the following verse, the Hebrew word 'shesh' is used. Our Sages derive from 'shesh' the word 'Shehishtokek,' desired. On the verse "His thighs are pillars of marble – 'shesh,'"[53] our Sages explain, "This refers to the world which G-d **desired** – 'shehishtokek' – to create."[54]

It is reasonable to assume that from these two concepts are derived two points that must exist by the person working to make a dwelling place in this world.

From the first idea, <u>the innovation vis-à-vis creation</u>, it is established that the main service is transforming the physical items of the lower realm, which are innately in a state of concealment of G-d's light, to be fit vessels for the revelation of G-dliness. This is accomplished through making Tfillin from physical parchment and Tzitzis from physical wool. In general, this creates a dwelling, a place fit for the revelation of G-dliness until the very Essence.

This is similar to the first concept mentioned above concerning a home – the home be totally nullified to its master.

The second concept, the innovation in G-dliness, necessitates that the service must be a beautiful one, to create a beautiful environment. As discussed earlier, beauty broadens the mind. In our situation, beautiful divine service broadens the G-dliness being impacted by the service.

This is similar to the second concept mentioned above about a home. In addition to all matters of the home being nullified to the master, a striking home with lovely furnishings broadens the master.

יד. ע״פ הנ״ל וועט מען פאַרשטיין די שייכות דערפון מיט נשי ובנות ישראל:

מ׳זעט בפועל אין אַ דירה בפשטות, אַז דער עיקר נוי ויופי הדירה והכלים – הן בגשמיות והן ברוחניות – איז תלוי אין דער אשה, „עקרת הבית״[95]. וכידוע אַז דער ענין פון נאה (און דער כח צו אויפטאָן נאה) איז דאָ במיוחד ביי אַן אשה – „אשה נאה״[96], „כלה נאה וחסודה״[97]. ביז אַז „אין האשה אלא ליופי״[98] – יופי ברוחניות וואָס דערפון ווערט נשתלשל אין יופי בגשמיות[99].

ויש לומר אַז דאָס ווערט נשתלשל דערפון וואָס אַזוי איז דאָס אויך אין דער עבודה פון מאַכן אַ „דירה בתחתונים״, אַז אין נשי ובנות ישראל איז תלוי אַ חלק עיקרי פון דער עבודה צו מאַכן אַז די דירה זאָל זיין אַ „דירה נאה״ מיט „כלים נאים״.

ווי אונטערשטראָכן במיוחד אין די דריי עיקריות׳דיקע מצוות שעליהן נשען כל בית ישראל – הדלקת נרות שבת קודש ויום טוב, כשרות האכילה ושתי׳ און טהרת המשפחה (ר״ת „החן״[100], חן ויופי ונוי), וואָס די מצוות טוען אויף עס זאָל זיין (נוסף אויף אַ דירה לו יתברך בתחתונים בכלל) – אַ „דירה נאה״ און „כלים נאים״, דורכגעצומען מיט די שיינקייט (גייסטיקע און גשמיות) פון כשרות, טהרה און קדושה[101].

ועד״ז אין דעם ענין פון חינוך הבנים והבנות – וואָס דאָס שטעלט אַוועק דעם יסוד החיים פון יעדען מענטשן – זעט מען בפועל, אַז זייער חינוך איז אָפּהענגיק פון דער מוטער[102]. ובפרט דער חינוך והדרכה פון יונגע קינדער, און וואָס אינגער, אַלץ מער איז דאָס תלוי אין דער מוטער: זי גיט אין זיי אַריין „פון גאָר יונג אָן די חיות און

According to the above we can understand why women and girls are the main force in bringing Moshiach. The main beauty in the home and its furnishings, both physically and spiritually, are dependent on the woman. Beauty and the power to create beauty is especially found in women to such a degree that it is written, "a woman is only for beauty."[55] This refers to a spiritual beauty from which evolves a physical beauty as well.

It is reasonable to assume that the spiritual and physical beauty of women develops from their occupation in making a dwelling for the Creator in this world. Jewish women are appointed with the crucial task of making Hashem's dwelling into a beautiful home with beautiful vessels.

This is especially emphasized in the three commandments which support the home – lighting the candles of Sabbath and holidays, food and drink that is Kosher and family purity. These three commandments form the Hebrew acrostic 'the beauty.' Through these commandments, the dwelling in the lower realm becomes a 'beautiful dwelling' with 'beautiful vessels' permeated with the spiritual and physical enhancement of Kashrus, purity and holiness.

Similarly, a mother is the crucial force in her children's education which establishes the foundation of their life. This is especially so in the guidance of the young children. The younger they are, the more their education is dependent on the mother. She gives to them the vitality of Judaism from when they are very young. On this foundation,

רוח פון אידישקייט, וואָס על יסוד זה וואַקסן אויס בנים ובנות עוסקים בתורה ומצוותי׳ בשלימות ברוחניות ובגשמיות – באופן נאה ויפה וכו׳.

דאָס הייסט, אַז נוסף אויף דעם וואָס די קינדער זאָלן זיין עוסקי תומ״צ ע״ד הרגיל, גיט אין זיי אַריין די מוטער דעם געשמאַק און וואַרעמקייט (מיט דער איידלקייט און ליבשאַפט וואָס איז דאָ במיוחד אין דער נאַטור פון נשי ובנות ישראל) אַז דער עסק בתומ״צ זאָל זיין באופן נאה וטוב, אַזוי אַז מ׳קען אויף אים אָנווייזן און זאָגן: „זה א-לי ואנוהו״ (כנ״ל סי״ב).

כנראה – לדוגמא – אין דעם מנהג טוב פון אידישע מוטערס צו זינגען צו זייערע גאר קליינע קינדערלעך נאָך ליגנדיק אין וויגעלע – אַז תורה איז די בעסטע זאַך, די זיסטע זאַך, די שענסטע זאַך וכו׳. וואָס דאָס וואָרצלט איין אין דעם קינד – אויך אויף ווען ער וואַקסט אויס („גם כי יזקין לא יסור ממנה״[103]) – אַ טיפע ליבשאַפט און טייערקייט צו אַלע ענינים פון תורה און מצוות.

טו. דער ענין פון אַריינברענגען שיינקייט („נאה״) אין דער דירה און אין אַלע ענינים פון אידישקייט – זעט מען בגלוי אין מצוות הדלקת נרות שבת קודש ויו״ט:

דורך דעם וואָס אַ אידישע פרוי און טאָכטער צינדט אָן אַ הייליקע ליכט פאַר שבת ויו״ט מיט אַ ברכה – ברענגט זי אַריין אין שטוב הייליקע ליכטיקייט, וואַרעמקייט און שיינקייט (נאה), וואָס באַלייכט און באַשיינט די גאַנצע שטוב, און אַלע בני בית – אויך דעם בעל און די בנים – מיט „נר מצוה ותורה אור״[104], אַלע ענינים פון תורה ומצוות[105],

sons and daughters can grow to be involved in Torah and commandments in a beautiful manner physically and spiritually.

Beyond the children being involved in Torah and commandments, the mother also permeates them with the warmth, refinement and love which are especially the nature of Jewish women and girls. This beautifies their involvement in Torah and commandments that their commandments express "this is my G-d and I will glorify Him."[56]

This is seen in the good custom of Jewish mothers singing to their small children while they are still in the cradle that Torah is the best thing. This enroots in the child a deep preciousness toward all matters of Torah and commandments. Then, "even as he grows old he will not stray from it."[57]

The commandment of lighting the candles of Sabbath and holidays reveals the woman's ability to infuse beauty in the home and in all areas of Jewish life. When a woman lights the holy candles in honor of Sabbath and holidays with a blessing, she permeates the home with the light of warmth and beauty. This enhances the entire house and all the people of the house, including the husband and sons. They are all illuminated with "the candle of Commandment and light of Torah"[58] in all matters of Torah and commandments.

[אַנהויבנדיק דערפון וואָס מיט הדלקת נרות שבת פירט זי אַריין דעם יום השבת קודש פאַר כל בני הבית (און ערשט דערנאָך קומט תפלת ערבית און קידוש פון דעם בעל)].

און דער חידוש אין נר שבת ויו"ט איז – אַז דאָס טוט אויף עס זאָל זיין אַ „דירה נאה" באופן גלוי לעיני בשר – יעדערער קען זען ווי די דירה ווערט באַלויכטן און באַשיינט מיט די לייכטנדיקע ליכט.

ויש לומר, אַז דאָס איז איינער פון די טעמים פאַרוואָס די רמ"ח מצוות עשה (רמ"ח אברין דמלכא[106]) מיט די ב' ידים (די צוויי כללות'דיקע קוים פון אהבה ויראה, וועלכע ברענגען אַריין שלימות אין קיום המצוות[107]) זיינען בגימטריא „נר"[108] – ווייל אין הדלקת נר דריקט זיך אויס בגלוי די שלימות פון קיום כל המצוות, צו מאַכן פאַרן אויבערשטן אַ „דירה נאה" בתחתונים.

טז. ולהוסיף אַז דאָס איז אויך מרומז אין שם הנפטרת – „חי' מושקא", וואָס באַדייט חיות און ריח בשמים (כנ"ל ס"ט):

בכדי עס זאָל זיין אַ „דירה נאה" פאָדערט זיך אַז אין דער דירה זאָל זיין

When she lights the Sabbath candles, the holy day of Sabbath penetrates the entire household; only later the Sabbath is welcomed by the evening prayer and Kiddush of her husband.

The specialness in the Sabbath and holiday candles is that they enrich the home in a visible fashion. Everyone sees the home beautified with the light that shines from the candles.

It is reasonable to assume that this is one of the reasons for the 248 positive commandments, the 248 limbs of the king, with the two 'hands,' the two comprehensive commandments of love and fear that complete the fulfillment of each commandment, totaling the numerical value of the word candle in Biblical Hebrew, 250. Lighting the candles reveals the completion of all commandments, making Hashem a beautiful home in this lower realm.

The final demarcation in bringing Moshiach, the 22nd of Shvat, happened through the Rebbetzin because women are the significant ones in bringing Moshiach. Men make for Hashem a home but women's sensitivity to majesty make the home beautiful. The beauty of the world as G-d's home enhances the very consciousness of G-d Himself, enabling new lights to come forth from Essence. Women accomplish this by flavoring their divine service with beauty.

- With spiritual beauty, women do each commandment in the most meticulous manner possible.

- With physical beauty, women beautify each commandment.

- Women infuse commandments with love. This is a woman's inner beauty expressed.

This is also hinted to in the name of the deceased, Chaya Mushka, which signifies vitality and the scent of spices.

In order that is should be a gorgeous dwelling, there must be vitality in the home. It

חיות, זי זאָל זיין אַ לעבעדיקע שטוב (וואָס חיות איז בהוספה צו דעם עצם מציאות הדבר). און נאָכמער – דאָרט זאָל זיך פילן אַ ריח בשמים – אַ ריח טוב ונאה[109], הן ברוחניות און הן בגשמיות, וואָס גיט צו נאָכמער נוי אין דירה (ע״ד ווי די הוספה וואָס קומט צו דורך אור הנרות[110]). [און דאָס איז נאָכמער בהדגשה ביום השבת[111], וואָס ענינו איז עונג].

ועד״ז אויך אין רוחניות הענינים – איז אַ „דירה נאה״ תלוי אין דעם אַז עס זאָל זיין סיי די עבודה פון „חי׳״ – די חיות פנימי און כחות פנימיים, און סיי די עבודה פון „משוקא״ – די כחות המקיפים, ביז יחידה שבנפש, דער ענין פון תענוג (נאה).

וואָס דאָס טוט אויף, אַז נוסף צו זיין אַ דירה בתחתונים בכלל וואָס איז בטל „לו יתברך״), ווערט עס אַ „דירה נאה״ (ווי דאָס איז אויך בפשטות הענין, אַז דער ריח נאה פון „מושקא״ פועל׳ט אַז בכל הבית זאָל זיין אַ ריח ורוח נאה), אַזאַ נוי וועלכער איז משיב את הנפש והנשמה נהנית ממנו, און דאָס איז מרחיב דעתו של אדם – דאָס ברענגט אַריין (ובפרט צוזאַמען מיט נרות שבת קודש ויו״ט) אַן אור חדש וחיות חדש אין כל בני הבית און אין כל הדירה כולה, ביז – אין כל העולם כולו און אין גאנץ סדר ההשתלשלות,

כולל און אָנהויבנדיק פון – הנאה ותענוג באַ דעם בעל הדירה האמיתי, דער אויבערשטער (וואָס „נתאוה״ עס זאָל זיין פאַר אים אַ דירה בתחתונים[112]),

ביז – די שלימות פון „אורו[113] של משיח״, ו„רוחו[114] של מלך המשיח״[115], בגאולה האמיתית והשלימה, וועלכע קומט בשכר נשים צדקניות בישראל[116], כנ״ל.

---

should be a home with energy, an additional vitality beyond its basic existence. More so, the physically and spiritually attractive scent of spices should be felt, further enhancing the beauty of the home. This is similar to the addition that comes as a result of the light of the candles and is especially emphasized on the holy day of Sabbath because Sabbath is associated with pleasure.

Similarly also in the spiritual realm, a beautiful home is dependent on the home having both the service of Chaya, the inner vitality and power, and the service of Mushka, the encompassing powers until the core of the soul which is expressed in pleasure.

Then in addition to there being a dwelling in the lower realm nullified to G-d, there is a 'beautiful home.' This is similar to the wondrous scent of the Mushka spice that causes the entire house to have a special smell, a beauty which revives the soul. Together with the candles of Sabbath and holidays, there is a new vitality in the entire home, spreading to the entire world and progression of all spiritual worlds.

This begins with the delight of the true Master of the home, who desired a dwelling in the lower realm. This should have an impact until the "light of Moshiach"[59] and the "spirit of King Moshiach"[60] with the true redemption which comes in the merit of righteous women.

ועפ"ז יש לומר, אַז די הוספה פון כ"ב שבט (אחד עשר בכפליים) איז כולל, אַז נוסף צו דעם וואָס עס ווערט דער יחוד פון עשר און אחד עשר (יום עשירי בחודש אחד עשר, ביז יום אחד עשר בחודש אחד עשר) – א דירה בתחתונים בכלל – גיט צו דער צווייטער אחד עשר, אַז דאָס ווערט אַ „דירה נאה", וואָס איז מרחיב דעתו של אדם העליון. ויש לומר אַז דורך דעם (וואָס מ'מאַכט אויף אַ „דירה נאה" וואָס איז מרחיב דעתו של אדם) איז נאָכמער מודגש די התאחדות פון „עשר" און „אחד עשר", ווייל נוסף אויף דעם וואָס דאָס איז אַ „דירה (הבטלה וטפלה) לו יתברך", איז די דירה בתחתונים מוסיף ומחדש אַ נייע התרחבות אפילו לגבי למעלה כביכול.

יז. דערפון האָט מען דעם לימוד פאַר נשי ובנות ישראל בכלל, ובמיוחד – פאַר די שלוחות תחיינה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – וועלכע האָבן זיך דאָ צוזאַמענגעקליבן מכל קצוי תבל אין דעם „כינוס השלוחות העולמי":

נוסף צו דעם וואָס אַלע אידן האָבן די שליחות פון דעם אויבערשטן צו מאַכן אַ דירה לו יתברך בתחתונים (כמדובר כמ"פ בארוכה), האָבן נשי ובנות ישראל די שליחות מיוחדת צו מאַכן אַז דאָס זאָל זיין אַ „דירה נאה" מיט „כלים נאים",

אָנהויבנדיק דורך דעם קיום וחיזוק פון די דריי מצוות הנ"ל שניתנו להן במיוחד אין זייער דירה פרטית, כשרות האכילה ושתי', טהרת המשפחה, און נרות שבת קודש ויו"ט, כולל – די השתדלות אַז אויך קליינע מיידעלעך (משהגיעו לידי הבנה) זאָלן אָנצינדן די נרות (פריער פאַר זייער מוטער, בכדי די מוטער זאָל זיי קענען העלפן כו').

According to this it is reasonable to assume that the fusion of ten and eleven caused by the tenth day of the eleventh month and the eleventh day of the eleventh month formed a dwelling in the lower realm. The addition of the twenty-second of Shvat, double eleven, caused that the dwelling become a 'beautiful dwelling' that broadened the consciousness of the Almighty.

It is reasonable to assume that through our making a beautiful home that expands the mind of man, the fusion of ten and eleven is even more emphasized. In addition to this now being a dwelling nullified to the Almighty, the dwelling in the lower realm innovates a new broadening even vis-à-vis Above.

We can derive from this a lesson for women in general and especially for the female emissaries of the Rebbe who are gathered here from all over the world for the International Conference of Female Emissaries.

In addition to all people having the mission from G-d to make a dwelling for G-d in the lower world as discussed many times, women have the special mission to fashion this world into a "beautiful home with beautiful vessels."[61]

They should begin through fulfilling and strengthening the three commandments that were especially given to women. All of these commandments significantly impact the home: kosher food and drink, family purity and candle lighting for Sabbath and holidays.

This includes that young girls from when they reach the age of understanding should light the Sabbath candles.

און אַזוי אויך – זען משפיע זיין אויף אַנדערע נשי ובנות ישראל אַז אויך זיי זאָלן מקיים ומחזק זיין די מצוות האמורות.

ובכללות – ליגט אויף זיי אַ חלק עיקרי פון דער אחריות און זכות צו מאַכן אַ דירה לו יתברך בתחתונים, אַ דירה נאה מיט כלים נאים – „ועשו[117] לי מקדש ושכנתי בתוכם"[118], בתוך כל אחד ואחת מישראל[119], אָנהויבנדיק באַ זיך אַליין און אין דער אייגענער שטוב, דערפון אויפמאַכן אַ משכן ומקדש לה', אַ בית תורה תפלה וגמילות חסדים (כמדובר כמ"פ[120]), דורך זיך אַליין אויפפירן – און אַזוי אויך מחנך זיין די קינדער און בני בית – ווי עס פאַסט פאַר אַ „משכן" און „מקדש" לה', און בפרט אַ משכן ומקדש נאה,

כולל – דורך דעם וואָס מ'ברענגט אַריין אין שטוב, און אין יעדן חדר אין שטוב – ענינים פון תורה, תפלה וגמילות חסדים, און אויך פאַרזיכערן אַז יעדער קינד אין שטוב זאָל האָבן אַן אייגענעם: חומש (און אנדערע תורה ספרים), סידור, צדקה־פושקע, ומה טוב – אויך אַן אייגענעם קליינעם תניא.

ובכללות – אָננעמען החלטות טובות צו מוסיף ומחזק זיין דעם שטח פון חינוך בני ובנות ישראל, אָנהויבנדיק פון גאָר קליין־ווייז אויך (כנ"ל),

ועוד וגם זה עיקר – בפרט בדורנו זה, ובמיוחד – באַ די שלוחות תחיינה – צו משפיע זיין אויף אַנדערע נשים ובנות, בכל עניני תורה ומצוות און אידישקייט, הפצת התורה והיהדות, אין אַלע דריי קוים פון תורה עבודה וגמילות חסדים, והפצת המעינות חוצה.

Also the emissaries should influence other women and girls so they will also fulfill and strengthen themselves in these specific commandments.

In general, an essential portion of the responsibility and merit to make a dwelling for G-d with beautiful vessels is placed upon Jewish women. "And make for me a sanctuary and I will dwell in your midst,"[62] i.e. within each Jew. Beginning with herself and her own home, a woman must transform her home to a sanctuary for G-d, a house of Torah, prayer and kindness. This is through behaving as is fitting in a sanctuary for G-d and especially in a beautiful sanctuary.

This is also accomplished through bringing into each room in the house matters of study, prayer and kindness. She needs to ensure that each child in the house has his own holy study books, a prayer book, charity box and his own small Tanya. Tanya is the foundational work of Chabad Chassidic philosophy.

In general, women need take on good resolutions to add and strengthen themselves in the area of the education of Jewish children, beginning with the youngest, as mentioned above.

Also, and this is essential, especially in our generation, and especially for the emissaries, women must influence other women in all matters of Torah, commandments and Judaism, in all three directions of Torah study, service and kindness and in spreading the wellsprings of Chassidus to the furthest reaches.

ובפרט נעמענדיק דעם כח פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו און פון זיין בית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים (וואו מ'געפינט זיך איצטער), וואו ער האָט זיך עוסק געווען (בעשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין) אין תורה עבודה וגמילות חסדים, ובהדגשה – אין אַלע דריי ענינים, און אין הפצת המעינות חוצה, און דאָס איז דערנאָך נמשך געוואָרן ע"י כל אחד ואחת, ובאופן פון מעלין בקודש, אויך לאחרי זה, והולך ומוסיף ואור[121];

כולל ועיקר – בזמננו זה, די לעצטע רגעים פאַר דער גאולה – צו מעורר זיין זיך און אַלע נשי ובנות ישראל וועגן דעם גודל הזכות פון נשי ובנות ישראל צו ברענגען די גאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, וועלכע קומט „בשכר נשים צדקניות שיש בדור", כנ"ל.

יח. ויהי רצון – והוא העיקר מכל העיקרים – אַז כן תהי' לנו בפועל, און תיכף ומיד ממש, ובפרט קומענדיק פון כ"ב שבט, „בך יברך ישראל" – אַז בזכות ובשכר נשים צדקניות זאָלן אַלע אידן שוין גלייך נגאל ווערן בגאולה האמיתית והשלימה,

והקיצו ורננו שוכני עפר, ובתוכם – כ"ק מו"ח אדמו"ר און בתו הנפטרת, מיט אַלע צדיקים וצדקניות און אַלע נשמות בכלל, און צוזאַמען מיט אַלע אידן וואָס זיינען איצטער נשמות בגופים – לאריכות ימים ושנים טובות, נשמה בריאה בגוף בריא – גייט מען איבער, בלי שום הפסק, כלל, אין חיים נצחיים, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ותיכף ומיד ממש, ולכל לראש – תיכף ומיד ממש בפשטות ממש[122].

It is especially relevant at this time to take the power for these resolutions from the Rebbe, my father-in-law, leader of our generation, and from his synagogue, house of study and house of good deeds where we now find ourselves. This is the building where he was occupied, in the last ten years of his physical life in this world, in Torah, service and kindness and in spreading the wellsprings of Chassidus to the outer reaches. This was continued after his passing through each individual in a manner of 'ascending in holiness.'

Besides all the other resolutions, women need to focus on the most essential one in our time, the last minutes before the Redemption. This is to arouse oneself and all Jewish women and girls about the great merit of women and girls in bringing the true and complete Redemption immediately literally which comes "in the merit of the righteous women in the generation"[63] as mentioned above.

This should be G-d's will. This is ultimately the main thing that so it should be for us in immediate reality. Especially coming from the 22nd of Shvat, "in you the Jewish people will bless,"[64] in the merit of the righteous women, all people immediately should already be redeemed in the complete redemption. "Arise and sing those dwellers in the dust,"[65] and among them the Rebbe, my father-in-law, and his daughter the deceased and all holy righteous people. Together with all Jews that are now souls in bodies, for long good life as healthy souls in healthy bodies, we should go without any interruption at all into eternal life with the true redemption with our righteous Moshiach. This should be immediately. This is the main thing that it should be simply immediately!

הערות ומראי מקומות

1) ויחי מח, כ.
2) לשון חז"ל – כתובות רפ"ט. זבחים לז, ב. ועוד.
3) ראה לקו"ת שלח לז, ד. ובכ"מ.
4) ראה לקו"ש חכ"ו ע' 329 ואילך. וש"נ. וראה גם ספר השיחות תשמ"ט ח"א ע' 176 ואילך.
5) תניא רפ"ב.
6) ראה מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר (אגרות קודש שלו ח"ג ע' קמג ואילך), שע"י התפלה לעילוי נשמת כו', הנה בזה גורמים נחת רוח לנשמות העולות, ואשר בגלל זאת הנה נשמות כו' מעוררים רחמים בעד יוצאי חלציהם כו' להיות נמשך להם שפע ברכה בגשמיות וברוחניות. וראה שיחת ש"פ שמות תשמ"ט ס"ז; ש"פ יתרו, כ"ב שבט תשמ"ט סי"א (ס' השיחות ח"א ע' 182; ע' 235).
7) ישעי' כו, יט.
8) ראה בארוכה מכתב כ"ה אלול תש"נ (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 864 ואילך). וש"נ.
9) ישעי' כה, ח. משנה סוף מו"ק. וראה גם סה"מ מלוקט ח"ב ע' רעז ואילך. וש"נ.
10) ראה מאורי אור מערכת דמעה (אות ד' סעיף יז). לקו"ת צו יג, ריש ע"א. ספר הליקוטים דא"ח-צ"צ ערך דמעה. ועוד. וראה גם סה"ש תש"נ ח"א ע' 68 ואילך.
11) ראה תשובות וביאורים ס"ו (ע' 23 ואילך). וש"נ.
12) בראשית ו, ג.
13) וילך לא, ב.
14) פרש"י עה"פ. מר"ה יא, א. וש"נ.
15) ראה סה"מ מלוקט שם ע' רפ. וש"נ.
16) ראה נדה לא, סע"א (הובא בפרש"י ר"פ תזריע). וראה "היום יום" כח אייר. וראה גם ס' השיחות תשמ"ח ח"א ע' 273. תשמ"ט ח"א ע' 234.
17) פרש"י חוקת כא, כא.
18) תניא אגה"ק סכ"ז-סכ"ח.
19) תהלים עד, יב.
20) עירובין מא, א.
21) סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 331 ואילך. וש"נ.
22) פרשתנו (יתרו) כ, א.
23) ואתחנן ה, ו ואילך.
24) ראה תנחומא נשא טז. שם בחוקותי ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפל"ו.
25) פרשתנו כ, ב.
26) שמו"ר פמ"ב, ח.
27) תקו"ז בהקדמה (יז, א).
28) אבות רפ"ה.
29) תנחומא שמות כה. שמו"ר פ"ה, ט. הובא בפרש"י פרשתנו כ, ב. וראה תניא פל"ו (מו, א).
30) שמו"ר פרשתנו ספכ"ט.
31) פרשתנו יט, כ.
32) תנחומא וארא טו. שמו"ר פי"ב, ג. ועוד.
33) פרשתנו שם, יג.
34) ראה שבת פח, ב. שהש"ר פ"ה, טז [ג]. ועוד.
35) שמו"ר פמ"ז, ה. ועוד.
36) תהלים קיט, קעב.
37) תו"א פרשתנו סז, ב.
38) תניא רפל"ז.
39) שיחת שמח"ת תרפ"ט.
40) כמ"ש (בראשית א, ה) "ויקרא אלקים לאור יום".
41) ראה ראב"ע בא יב, ד. ס' השרשים לר' יונה בן ג'נאח ולהרד"ק ערך חדש.
42) ראה סה"ש תש"נ ח"א ע' 255 הערה 99.
43) ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 5-293.
44) ראה סה"מ תקס"ה ח"א ע' תפט. הנסמן בסה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא הערה 32.
45) ביאורי הזהר (לאדהאמ"צ) בשלח מג, ג ואילך. וראה ד"ה ולקחתם לכם תרס"א (ע' קצז).
46) ע"ד החידוש ד"אין עוד מלבדו" (ואתחנן ד, לה) לגבי "אין עוד" (ואתחנן שם, לט), ש"אין עוד" שולל לגמרי מציאות הנבראים, שאין "שום מציאות כלל" (ד"ה ולקחתם שם), היינו, ביטול הנבראים לגבי בחי' אחד עשר, משא"כ "אין עוד מלבדו" פירושו ש(רק) בלעדו "אין עוד" אבל "עמו" ישנה מציאות (ראה גם לקו"ש חכ"ה ע' 202 הערה 86). ואולי יש לומר גם באופן אחר: "אין עוד מלבדו" מורה שיש (עמו) "עוד" מציאות, היינו שעדיין ישנו חילוק בין "עשר" ו"אחד עשר". ולמעלה מזה הוא "אין עוד" שמורה על התאחדות גמורה בין מציאות (העולם) ועצמותו ית' ("עשר" ו"אחד עשר"), כך ש"אין עוד" מציאות (אפילו "עמו").
47) ס' השיחות תש"נ ח"א ע' 235 ואילך.
48) ברכות כח, א. וש"נ.
49) ל' הכתוב – דברים א, ב.
50) ולהעיר מהשייכות דחודש האחד עשר ל"ביום עשתי עשר יום (לחודש הראשון) נשיא לבני אשר" (נשא ז, עב) [להדעות שהשייכות דהנשיאים לחדשי השנה היא כסדרם בחנוכת המשכן (קה"י ערך אות יו"ד ערך י"ב חדשים וי"ב שבטים. ובאות ש' ערך שבט. בני יששכר מאמרי חודש שבט מאמר א' בסופו)]. ויש לומר, שיום אחד עשר בחודש הראשון (ניסן) קשור עם התחלת הגילוי – "הלידה" – של בחי' אחד עשר (וראה שיחת שבת הגדול ערב י"א ניסן תשמ"ט (סה"ש ח"ב ע' 389 ואילך)), כידוע שבחודש ניסן היתה לידת עם ישראל (ראה יחזקאל טז. וראה תו"א ר"פ וארא. תו"ח שם צו, ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ עז, סע"ב ואילך. ועוד); ויום אחד עשר

בחודש אחד עשר קשור עם שלימות הגילוי של אחד עשר, באופן של נשיאות בגלוי.

51) ראה סה״ש תשנ״ב ח״א ע׳ 19-317.

52) ראה שהש״ר פ״א, ד (קרוב לסופו): בך בכ״ב אותיות שכתבת לנו בתורה, ב׳ תרין כ׳ עשרין, הרי בך.

53) תניא פ״ד ורפכ״ג בשם הזהר. וראה זהר ח״א כד, א. ח״ב ס, א. תקו״ז ת״ו (כא, ב). תכ״ב (סד, א). לקו״ת נצבים מו, ב. ועוד.

54) שהש״ר שם.

55) ראה אוה״ת (כרך ד) דרושים לסוכות ע׳ א׳תשס. סה״מ תש״א ע׳ 94. תרפ״ח (תש״ח) ע׳ קסה (ע׳ 250). מלוקט ח״ג ע׳ רטו. וראה תו״א בשלח סד, סע״ב. שער האמונה ספנ״ו (צ, א). מאמרי אדהאמ״צ ויקרא ח״א ע׳ שפד.

56) ראה סה״מ תרפ״ח (תש״ח) ותש״א שבהערה הקודמת.

57) ראה המשך ר״ה תרס״ג (ע׳ ב ואילך), תש״ח (ע׳ ד ואילך). סה״מ ת״ש ע׳ 31 ואילך.

58) ראה סה״ש תש״נ ח״א ע׳ 297 הערה 97.

59) ברכות מג, א. וגירסת הרי״ף ורבינו יונה ברכות שם: ממושקא.

60) רמב״ם הל׳ ברכות רפ״ט. הל׳ כלי המקדש פ״א ה״ג. ראב״ע תשא ל, כג. ועוד – נסמן בסה״ש שם. וראה שו״ע אדה״ז או״ח סרצ״ז ס״ג.

61) תניא פ״ה (ט, ב).

62) ראה תו״א תולדות כ, רע״ד. שם (בהוספות) קיז, ב. הנסמן בסה״מ מלוקט ח״ב ע׳ רטז הערה 52.

63) רשב״ם ותוס׳ פסחים קב, סע״ב. תוד״ה כי – ביצה לג, ב. שו״ת הרשב״א ח״ג סר״צ. שו״ע אדה״ז או״ח ר״ס רצז [ושם, „טוב להניח חתיכת מור בתוך מיני ריחות שמברכים עליהם בורא מיני בשמים (בהבדלה במוצש״ק) כו״]. ועוד. – וראה לקו״ש חל״א ע׳ 191 ואילך. וש״נ.

64) ראה בכל זה (החילוק בין מאכל וריח, קרבנות וקטורת, ריח המאכל וריח בעצם) – עטרת ראש שער יוהכ״פ בסופו. שערי אורה ד״ה בכ״ה בכסלו פי״ג ופכ״ה. ד״ה והוא כחתן תרנ״ה פי״א (ע׳ קסב) ואילך. ד״ה ביום השמע״צ וד״ה וירח ה׳ עדר״ת (המשך תער״ב ח״א פרי״ג ואילך). לקו״ש ח״ה ע׳ 402. ועוד.

65) ברכות מג, ב.

66) ולהעיר שהר״ת של שם הנפטרת (חי׳ מושקא שניאורסאהן) הוא „חמש״. וראה גם ס׳ השיחות תשמ״ח ח״א ע׳ 274.

67) ב״ר פי״ד, ט. דב״ר פ״ב, לז. וראה ע״ח שער דרושי אבי״ע פ״א. שער הגלגולים בתחלתו. ועוד.

68) ראה אוה״ת חנוכה (כרך ה) תתקסב, א.

69) ראה סה״מ תרצ״ו ס״ע 56. וש״נ.

70) ראה ד״ה והוא כחתן שם. המשך תער״ב שם פרי״ג. פרי״ח.

71) נוסח הושענות דיום ג׳. וראה לקו״ת פ׳ ראה כה, א. כז, א. ובכ״מ.

72) ראה זח״ג עג, א.

73) ראה זהר שם. המשך תרס״ו ע׳ רלה. לקו״ש חי״ח ע׳ 409 ואילך. סה״מ מלוקט ח״ג ע׳ קנג ואילך. וש״נ.

74) ראה אוה״ת תשא (כרך ו) ע׳ א׳תתקמג.

75) פרש״י שה״ש א, ב.

76) ראה זהר שם. לקו״ת ויקרא ה, ג. נצבים מו, א. ובכ״מ.

77) ירושלמי ע״ז פ״ב סוף ה״ז ובפ״מ שם.

78) תו״א משפטים עה, ג. תו״ח שם תט, רע״א. ועוד.

79) פרש״י ר״פ משפטים.

80) סוטה יא, ריש ע״ב. שמו״ר פ״א, יב. וראה במדב״ר פ״ג, ו.

81) מיכה ז, טו.

82) יל״ש רות רמז תרו בסופו (ממדרש זוטא רות).

83) שער הגלגולים הקדמה כ. לקוטי תורה וספר הליקוטים שמות ג, ד.

84) ראה „קובץ כ״ב שבט״ (שחולק באור לכ״ב שבט כדלקמן הערה 122) ע׳ 32 ואילך.

85) להעיר ממאחז״ל (תענית ה, ב): יעקב אבינו לא מת . . מה זרעו בחיים אף הוא בחיים.

86) ברכות נז, ב.

87) רמב״ם סוף הל׳ איסורי מזבח.

88) בשלח טו, ב.

89) שבת קלג, ב. וש״נ.

90) המשך תרס״ו בתחלתו (ע׳ ד). ע׳ תקטו. סה״מ תש״ב ע׳ 32. ועוד.

91) ראה ע״ח שער א (דרוש עגולים ויושר) ענף א. אוצרות חיים ומבוא שערים בתחלתם.

92) שה״ש ה, טו. במדב״ר רפ״י.

93) ראה לקו״ש ח״ו ע׳ 21 ואילך. ועוד.

94) תניא פל״ו (מה, ב).

95) ראה ב״ר פע״א, ב. זח״א קנד, א. אוה״ת נ״ך (כרך ב) ע׳ תתעא. ע׳ תתנח ואילך. וראה „קובץ כ״ב שבט״ ע׳ 21 ואילך (לקו״ש חכ״ו ע׳ 369 ואילך).

96) ועפ״ז תומתק השייכות (בברכות שם) ד„אשה נאה״ ו„דירה נאה וכלים נאים״ (השלשה ענינים שמרחיבין דעתו של אדם), כי ע״י „אשה (שענינה) נאה״ נעשים גם „דירה נאה וכלים נאים״.

97) כתובות יז, רע״א.

98) תענית לא, א.

99) ראה יהל אור ע׳ תקלח. ביאוה״ז (להצ״צ) ע׳ תרא ואילך. ועוד.

100) מגלה עמוקות עה״ת פ׳ שלח (ד״ה ג׳ מצוות – יז, ד).

101) כמבואר בספרים שע״י כשרות האכו״ש נעשה שינוי במהות וטבע האדם האוכל ושותה מאכלות ומשקאות אלו, מכיון שנעשים דם ובשר כבשרו (ראה רמב״ן (הובא בבחיי) שמיני יא, יג. פ׳

ראה יד, ג. ועוד).

ויעאכו"כ שכן הוא בנוגע לטהרת המשפחה, שבזה תלוי' הטהרה והנוי בחיי המשפחה מתוך בריאות בגשמיות וברוחניות, כידוע ומבואר בכ"מ (ראה לקו"ש חי"ג ע' 259. ושי"נ). וכן בנוגע להדלקת נרות שבת קודש ויו"ט, שממשיכה בהדירה ובכל בני הבית אור וקדושה של „נר מצוה ותורה אור" (כדלקמן בפנים).

102) ראה של"ה שער האותיות (מד, א). הובא בקונטרס „חנוך לנער" ס"ע 34 ואילך. וראה סה"ש תש"נ ח"ב ע' 455 ואילך (ע"ד חיוב נשי ישראל בחינוך ובלימוד התורה).

103) משלי כב, ו.

104) שם ו, כג.

105) ראה שבת כג, ב: „הרגיל בנר הווין לי' בנים תלמידי חכמים", ובפרש"י „דכתיב כי נר מצוה ותורה אור, ע"י נר מצוה דשבת . . בא אור דתורה". וראה גם זח"ב קסו, א.

106) ראה תקו"ז ת"ל (עד, סע"א). הובא בתניא פ"ד. רפכ"ג. ועוד.

107) היינו, כפי שאהבה ויראה הם ענינים כלליים הפועלים על כל (רמ"ח) אברים הגשמיים ועל כל מציאות האדם – ע"י התפשטות הלב (אהבה) או כיווץ הלב (יראה). ונוסף לזה, אהבה ויראה הן ב' מצוות פרטיות מרמ"ח מ"ע, מצד ענינה הפרטי של כל א' מהן.

108) זהר שם, ב. וראה לקו"ת בהעלותך לג, ג. שלח מד, ד. ובכ"מ.

109) ראה ראב"ע ורמב"ן עה"פ תשא ל, כג. וראה מו"נ ח"ג פמ"ה. תורת העולה (להרמ"א) ח"ב פל"ה.

110) ולהעיר שבשמן המשחה (שמן זית (תשא שם, כד)) הי' גם מור (שם, כג), שזהו"ע ד„מושקא" (כנ"ל הערה 60), והרי ידוע שהיו מהדרים (בדורות שעברו) להדליק נרות שבת בשמן זית.

111) ולהעיר שמשלימים המאה ברכות בשבת (ויו"ט) ע"י ריח הבשמים (מנחות מג, סע"ב. טושו"ע או"ח רסר"צ. שו"ע אדה"ז שם. ושם רסמ"ו). ואמרו חז"ל (ויק"ר פכ"ג, ו. שהש"ר פ"ב, ב [ו]) „מה שושנה זו [שאינה אלא לריח, כדלעיל שם] מתוקנת לשבתות וימים טובים כו'", „להתענג ולברך על הריח ולהשלים ק' ברכות" (פי' מהרז"ו לויק"ר שם).

112) ויש לומר, שע"י עשיית הדירה בתחתונים מתוך תענוג והנאה (ענין הריח), ניתוסף במילוי ה"נתאוה . . דירה בתחתונים" – כי ע"ז נעשה בתחתונים (מצד ענינם הם) מעין „כלי" ו"דירה" לגילוי התענוג (נתאוה) שלמעלה.

113) זהר ח"ג לד, ב. נת' בלקוטי לוי"צ לזח"ג ע' ריט ואילך.

114) ב"ר פ"ב, ד. פ"ח, א. וראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 131.

115) ולהעיר ש„משיח" הוא הר"ת של שם הנפטרת בצירוף יו"ד (ר"ת שני שמותיו של אבי', כ"ק מו"ח אדמו"ר. ויום ההילולא שלו הוא ביו"ד שבט, וגם תוכן עבודתו הי' בענין העשירי, כנ"ל ס"ז).

ויש לקשר זה עם המדובר כמ"פ (לקו"ש חכ"ט ע' 358 ואילך. ועוד) ש„שליח" (הגימטריא של „חמש") בצירוף יו"ד (כחות הנפש) הוא בגימטריא „משיח" – ע"פ המבואר לעיל (ס"ט), ש„חי' מושקא" מורה על המשכת וגילוי המקיף דיחידה (שמשיח הוא יחידה הכללית (רמ"ז לזח"ב מ, ב. ולזח"ג רס, ב. ועוד)) בעשר כחות הנפש.

116) ולהעיר מהשייכות דריח לענין הגאולה – כמובן ממאחז"ל (ויק"ר ושהש"ר שם) „מה שושנה זו אינה אלא לריח כך לא נבראו צדיקים אלא לגאולתן של ישראל". וראה המשך דברי המדרש שם: „מה שושנה זו מתוקנת לשבתות וימים טובים כך ישראל מתוקנין לגאולת מחר" (יום שכולו שבת וכולו טוב).

117) תרומה כה, ח.

118) כידוע שגם הנשים השתתפו בנדבת המשכן. ואדרבה – „הן היו שם בראשונה והאנשים נטפלו להן" (ויקהל לה, כב וברמב"ן עה"פ). וראה בארוכה „קובץ כ"ב שבט" ע' 7 ואילך (לקו"ד ח"ג תקעא, ב ואילך).

119) אלשיך עה"פ קרוב לסופו (ד"ה עוד יתכן). ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קרוב לתחלתו. של"ה (סט, א. רא, א. שנה, ב. שנו, ב. ובכ"מ). וראה לקו"ש חל"ו ע' 128 ואילך.

120) ראה סה"ש תשמ"ז – שיחות ש"פ תרומה תשמ"ז. מכתבי „בין יו"ד וט"ו בשבט ה'תשמ"ז" (לקו"ש חכ"ו ע' 414 ואילך. שם ע' 420). ובכ"מ.

121) ראה הערה הבאה.

122) באור ליום ב' פ' משפטים, כ"ב שבט, חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכאו"א: „קובץ כ"ב שבט", פרוסת „לעקאח", שטר של חמש דולר (לתתו (או חילופו) לצדקה). ואולי הוא גם כנגד הג' קוים דתורה (הקובץ), עבודה („לחמי לאשי", ודוגמתו – לעקאח), וגמ"ח (צדקה). ובמספר של חמש – ר"ת של שם הנפטרת. המו"ל.

Footnotes for the english Translation

1. Breishis 48,20
2. D’varim 1,2
3. Talmud Brachos 57,2
4. Breishis 48,20
5. Mishna Kesuvos 9,1
6. Tanya 2, 6,1
7. Yashaya 26,1
8. Yashaya 25,8
9. Bimidbar 21,21 - Rashi commentary
10. Talmud Eruvin 41,1
11. Shemos 20,1
12. Shemos 20,2
13. Tikunei Zohar introduction 17,1
14. *The Attributes are the ten Divine Emanations that serve as channels for G-dly life-force. They are the phases of G-d's revealing Himself to creation.*
15. *Tikun, meaning rectification, are the four spiritual worlds where the sparks of Tohu, the previous spiritual realm, are rectified through divine service.*
    In Tohu since the spiritual lights were too powerful for their vessels and there was no ability for the divine attributes to integrate and fuse with each other, the vessels of the divine attributes shattered. The shards of the vessels descended into the plane of Tikun. We redeem the super-charged energies of Tohu in the vessels of Tikun through serving the Creator with the physical objects of this world in which the shards of the spiritual vessels of Tohu are embedded.
16. Shemos Raba 42, 8
17. Tanchuma Va’era 15
18. Shemos 19,13
19. ibid
20. Shemos Raba 42, 8
21. Shemos 20,1
22. Shemos Raba 47,5
23. Tehillim 119,172
24. “And you shall take for yourselves” 5661,197; Bieurei HaZohar, 43,3
25. Tikunei Zohar introduction 17,1
26. Talmud Brachos 28,1
27. D’varim 1,2
28. Breishis 48,20
29. Zohar 1, 24,1;Zohar 2, 60,1
30. "’in You' - in G-d" Shir HaShirim Raba 1,4
31. Breishis 48,20
32. Talmud Pesachim 102,2 – commentary of Rashbam and Tosfos
33. Breishis Raba 14,9
34. Siddur - text of the Hoshaynos Sukkos prayer
35. Zohar 3, 73,1
36. Shemos 20,2
37. Shir HaShirim1,2 – Rashi commentary
38. Shemos 21,1
39. Torah Or Mishpatim 75,3
40. Tikunei Zohar introduction 17,1
41. Talmud Sota 11,2
42. Micha 7,15
43. Yalkut Shimoni Rus 606
44. Shaar HaGilgulim introduction 20
45. Tanchuma Naso 16
46. Talmud Brachos 57,2
47. Rambam Mishneh Torah Laws of that which is forbidden on the Altar 7,11
48. Shemos 15,2
49. Talmud Sabbath 133,2
50. Tanchuma Naso 16; Tanchuma Bichukosi 3; Bamidbar Raba 13,8; Breishis Raba 3,12
51. *'Pleasure' and 'Desire' refer to the deepest levels of self. Thus the Almighty’s pleasure and desire in His Essence is the highest dimension.*
52. Bamidbar Raba 13,8
53. Shir HaShirim5,15
54. Bamidbar Raba 10
55. Talmud Taanis 31,1
56. Shemos 15,2
57. Mishlei 22,6
58. Ibid 6,23
59. Zohar 3, 34,2
60. Breishis Raba 2,4
61. Talmud Brachos 57,2
62. Shemos 25,8
63. Talmud Sota 11,2; Yalkut Shimoni Rus 606
64. Breishis 48,20
65. Yashaya 26,19

לז"נ

מרת **חי' דריזל מערקא** בת
ר' **יעקב ארי' לייב** הכהן

ת' נ' צ' ב' ה'

ו"הקיצו ורננו" והיא בתוכם
בהתגלותו המיידית של משיח צדקנו נאו!

❖ ❖ ❖

ולז"נ

הרה"ח הרה"ת ר' **משה נחום** בן
הרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה
קדנר

נלב"ע אחש"פ כ"ב ניסן ה'תשע"א

ת' נ' צ' ב' ה'

ו"הקיצו ורננו" והוא בתוכם
בהתגלותו המיידית של משיח צדקנו נאו!

לזכרון

הרבנית הצדקנית

מרת **חי' מושקא**

בת כ"ק אדמו"ר

אור עולם

נזר ישראל ותפארתו

צדקת ה' עשה

ומשפטיו עם ישראל

ורבים השיב מעון

מרנא ורבנא

יוסף יצחק

ובת הרבנית הצדקנית

מרת **נחמה דינה**

ע"ה ז"ל

נפטרה ביום רביעי פ' משפטים

כ"ב שבט שנת ה'תשמ"ח

ת' נ' צ' ב' ה'

•

אשתו של - יבלחט"א - כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א